

14 Fri fugl og fattig forsker

KU har nydt godt af Lotte Thranes billige, forskningsbase-rede arbejdskraft i 30 år. Til gengæld slipper KU for at be-tale hendes pension

16 Hvisker med hvaler

I hans verden går fabler, science fiction og hård videnskab hånd i hånd. Zoolog Reinhardt Møbjerg Kristensen leder efter nyt liv på dybhavets bund

21 Forskere laver folkekøkken

Det nordiske gourmetkøkken har fået en forskningsbase-ret fætter: Ny Nordisk Hverdagsmad. Menuen er sund, bæredygtig og lokal

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Universitetsavisen

UAFHÆNGIG AF LEDELSEN PÅ KØBENHAVNS UNIVERSITET

De unges universitet

De unge på KU bliver yngre – mange kommer direkte fra gymnasiet. Er det godt eller dårligt? Se tema om studiestart

Bedre uddannelser kræver også cool cash

REKTOR RALF HEMMINGSEN er gået i spidsen for at forbedre uddannelserne på Københavns Universitet. Et helt igennem prisværdigt initiativ og et ædelt mål, som ingen rigtig kan være uenige i. For hvem ønsker ikke bedre uddannelser? Som rektor understreger inde i avisen, er der allerede mange gode tiltag i gang på KU, som blot mangler at blive bredt ud. Tilbage står dog, at der er grænser for, hvor langt man kan komme alene med gode idéer og en pulje på ti millioner kroner til eksperimenter.

Det gængse billede af en lektor, der hellere vil sidde på sit kontor eller stå i sit laboratorium end dele ud af sin visdom i undervisningslokalet, holder ikke. Problemet er snarere, at ledelsen, når det kommer til stykket, ikke sætter lige så stor pris på den gode underviser som på den gode forsker, der formår at hente eksterne midler hjem til instituttet, når fyresedlerne skal deles ud.

I SIDSTE ENDE handler god undervisning også om, at de nødvendige ressourcer er til stede, og her halter det. Underviserne kan være nok så kreative og undervisningsformerne nok så nye og spændende. Lige lidt hjælper det, hvis der kun er råd til fire ugentlige undervisningstimer, som tilfældet er på nogle af uddannelserne på KU.

Selvom antallet af lektioner ikke er lig med graden af kvalitet, er der en smertegrænse for, hvor få undervisnings- og vejledningstimer den enkelte studerende kan klare sig med uden at miste den nødvendige tilknytning til sin underviser og sit studium. Og hvordan bevarer man lige gnisten til at terpe de mange nødvendige timer hjemme i arkitektlampens skær uden at få feedback med jævne mellemrum eller uden at skulle til undervisning flere gange om ugen?

Det er for længst dokumenteret, at de danske universitetsuddannelser er stærkt underfinansierede, senest i McKinsey-rapporten fra sidste år. Nu viser en ny rundspørge lavet af Information og Forskerforum, at mange universitetsansatte selv mener, at den er gal med kvaliteten. Fire ud af ti af de 800 adspurgte svarer, at kvaliteten er blevet ringere de sidste år, og 38 procent mener, at det er blevet lettere at bestå eksamen i samme periode.

NÅR PENGENE ER FOR SMÅ, fremmer det kassetænkningen. Budgettet skal jo stemme, ellers ender det med nedskæringer og afskedigelser. Det viser den strategiplan, som Det Humanistiske Fakultet netop har sendt til høring. Ledelsen overvejer at nedlægge en række små fag som selvstændige bacheloruddannelser, fordi de ikke er økonomisk rentable.

Det er klart, at det ikke giver mening at bevare uddannelser,

som ingen er interesserede i, men spørgsmålet er, om markeds kræfterne alene skal afgøre, hvilke uddannelser KU skal udbyde i fremtiden.

Svaret er ja, hvis politikerne ikke træder i karakter og sætter handling bag de flotte ord om, at Danmark skal satse på forskning og uddannelse for at klare sig i fremtiden.

FØRSTE MULIGHED FOR AT VISE, at de mener det alvorligt, er når politikerne i november skal fordele 1,4 milliarder kroner fra Globaliseringspuljen for næste år. Puljen, der blev afsat til investeringer i forskning, uddannelse, innovation og iværksætteri i 2006, har efterhånden opnået mytisk status som den sidste redningsplanke på universiteterne.

Regeringen bruger den også flittigt til at forsvare sig mod oppositionens anklager om, at den skærer ned på universiteterne. For selvom der godt nok bliver skåret to procent i bevillingerne hist og her på finansloven, så mangler puljen med de rare milliarder jo at blive fordelt senere, lyder ministerens argument. Uanset hvor god rektors vilje er, og hvor mange kreative ideer de studerende og underviserne kommer på for at forbedre uddannelserne på KU, er der behov for flere penge til at sætte handling bag ordene.

rjb@adm.ku.dk og clba@adm.ku.dk

Ukuelige KU

Iskold regn fossede ned over KU's 2.000 rødebedefarvede motionist-udsendinge. Men ude på gruset, i mudderet og i grillosen, åd de kilometerne (10.000 i alt). Og bagefter spiste de 4.000 pølser – selv om hotdog-køen var timelang.

Se læssevis af sportsfotos på universitetsavisen.dk

Fri Internet på mobilen

0 øre

I OPKALDSAFGIFT

0 øre

I ABONNEMENT

1 øre

PR. SEKUND

8 øre

PR. SMS

Frem til 1. november kan du bruge din mobil til surf, Facebook og tjekke din mail uden at det koster dig en krone. Og så kan du selvfølgelig tale og sende SMS til de samme lave priser som normalt. Bliv kunde nu.

Det koster kun 1 kr.

BiBOB

Unge står i kø for en plads på KU

FULD T HUS – Rekordmange unge har valgt at sige ja til en ledig studieplads, selv om de i første omgang slet ikke havde ansøgt om det pågældende studie. På Københavns Universitet har 774 studerende ud af de totalt 3.332 afviste søgt om en af de ledige pladser, og det er flere, end der er plads til, så kun 321 er blevet tilbudt en studieplads. Ifølge leder af Studievejledningen på KU, Claus Nielsen, er de unge ikke længe helt så selektive. Han peger desuden på, at mange uddannelser kan bruges meget bredere, end man umiddelbart tror.

Unge studerende kan knække nakken

STUDENTERRÅDGIVERE – For regering og erhvervsliv er det måske en succeshistorie, at de nyoptagne studerende på landets universiteter er yngre end nogensinde. Men universitetspræster og psykologer, der skal samle kriseramte studerende op, er knap så begejstrede. Direktør for Studenterrådgivningen Else-Marie Stilling forventer således et markant øget pres på rådgivningen, fordi mange helt unge starter nu. De er vant til, at far og mor ordner det hele, og nu skal de pludselig prøve kræfter med mange nye livsopgaver samtidig, siger hun og frygter, at mange vil falde fra. Antallet af studerende, der opsøger Studenterrådgivningen, er vokset med 27 procent siden 2002. Også hos studenterpræsterne er man opmærksom på, at der er en større sårbarhed hos de nystartede og især de helt unge, fremgår det af en artikel i MetroXpress.

FOTO: DET KGL. BIBLIOTEK

Kæmpe studiestartfest i Diamanten

MEGAFEST – Elektronisk musik, 32 meter høje visuals 360 grader rundt, lyrik, akustisk folk-rock og hårdtslående grime. Diamanten bliver ikke til at kende igen, når Det Kongelige Bibliotek for anden gang slår dørene op for Students Only!-semesterstartsfest. Støvet blev blæst grundigt af bøgerne til semesterstartsfesten sidste år, da Den Sorte Diamant forvandlede sig til en kosmopolitisk natklub-lounge for øjnene af flere tusinde studerende. I år bliver blandingen af musikgenrer endnu mere udpræget, og forandringen af Diamantens indre endnu mere iøjefaldende: Fra programmets godtepose kan nævnes DJ Copyflex, Henrik Nordbrandt, Ursula Andkjær Olsen, Sofus Forsberg, Lucy Love og Boxcutter. Det er den 17. september, det er kun for studerende, og der er fri entré.

Den mest intelligente rustur

KONKURRENCE - Dansk Magisterforening (DM) er træt af, at medierne hvert år kun udstiller de mest bevidstløse introforløb og rusture med deres alkohol og druk. Der har DM nu lavet en konkurrence for at finde og sætte fokus på de mest engagerede tutorer, som laver kreative og begavede studieaktiviteter, og som kan finde ud af at kombinere faglighed og fadøl. DM kårer, som sidste år, det sejeste tutorhold fra henholdsvis KU, AU, RUC, SDU og AAU. Præmier op til 8000 kroner for bedste indstilling og præstation. Læs mere på: www.tutorprisen.dk

De nye studerende skal hjælpes på vej

Den nye årgang af studerende kommer direkte fra gymnasiet og er yngre end nogensinde. Det stiller nye krav til universitetets studievejledning, mener både studiechef og uddannelsesforsker

STUDIESTART

AF IDA BRIXTOFTE NIELSEN

Blækket er næppe tørt på studentereksamsbeviset, kollegieværelset er endnu umøbleret, og nu begynder livet som universitetsstuderende.

Årets nye studerende er yngre end nogensinde, og fra flere kanter lurer de løftede bryn.

Er de unge rustet til livet som universitetsstuderende, eller er de simpelthen så unge, at der er risiko for at de knækker nakken på de mange nye krav, der møder dem?

Motivation og usikkerhed

Claus Nielsen, der har været studiechef på Københavns Universitet siden 2009, har blandt andet til opgave at kvalitetssikre studie- og karrierevejledning, og han er optimistisk på de studerendes vegne:

»De unge er motiverede, de har lyst til at gå i gang, og så har de et relativt højt selv-værd.«

De høje adgangskrav kan dog medføre en vis usikkerhed hos dem, der er sluppet igennem til ønskestudiet:

»Nyoptagne sidder nok med en sejrsmemmelse, men det kan også give nederlag senere, hvis det viser sig, at de ikke har valgt rigtigt. Så kan skuffelsen være desto større, fordi de har kæmpet så hårdt for at komme ind. De er pludselig én blandt mange andre kløgtige studerende. En superstudent fra gymnasiet vil pludselig opleve at føle sig helt gennemsnitlig.«

Henriette Tolstrup Holmegaard skriver ph.d. om unges uddannelsesvalg ved Institut for Naturfagernes Didaktik. Hun har fulgt 134 unge fra de gik ud af gymnasiet i 2009, og

mange af dem er allerede begyndt på universitetet. De unge gør sig mange overvejelser inden de vælger studie, siger hun:

»Der har været snak om, at de unge tager hurtige valg, der matcher deres umiddelbare interesser. Det kan jeg afkræfte. De unge vil have en uddannelse, de både finder interessant og meningsfuld på længere sigt. De tænker også på livet efter uddannelsen, og så overvejer de hvilken type af studieliv, de kan få på de forskellige uddannelser.«

Færre jordomrejser

Der er faktisk fordele ved de studerendes unge alder, siger Claus Nielsen:

»De har ikke tabt så mange kompetencer mellem gymnasiet og universitet. Til gengæld ved de måske ikke, hvordan der lugter i Bangkok eller Sibirien. Men man skal også tænke på, at mange af dem, der tidligere rejste jorden rundt eller tog på højskole, gjorde det for at optjene points, så de kunne komme ind på kvote 2 - de forhold har ændret sig i dag.«

I dag belønner man unge, der starter på en videregående uddannelse senest to år efter studentereksamen ved, at de kan gange deres gennemsnit med 1,08.

Henriette Tolstrup Holmegaard fortæller, at sabbatåret helt klart er med i de unges overvejelser, men ofte fravælges helt bevidst:

»Nogle af de unge ville gerne have haft en pause, men har ikke kunnet finde et job, eller også er de bange for at pausen ender med at blive for lang.«

Uddannelsesforskeren mener, at det kan være gavnligt for de unges udsyn at arbejde

et års tid inden universitetstilivet begynder:

»Tager man en pause, kan man få noget med sig, man ikke havde regnet med. Man får snakket med Bente fra kantinen og Jørgen i posten, og det kan måske medvirke til en anden forståelse af det samfund, de unge lever i.«

Universitetet skal oppe sig

Den før næsten obligatoriske udlandsrejse var ofte en tænkepause, hvor studievalget formede sig hos de unge. I dag er processen speedet lidt op:

»I gymnasiet har mange ikke tid og overskud til at tage til arrangementer og besøgsdage, når der er eksamener og så meget andet, der skal plejes,« siger Henriette Tolstrup Holmegaard.

Men studerende, der kommer direkte fra gymnasiet, er ikke altid helt forberedt på universitetstilivet, mener hun, da det er vanskeligt på forhånd at lure, hvad det faktisk indebærer:

»Lige nu er det et puslespil, der foregår i de studerendes hoveder,« siger hun, og hun opfordrer til, at universitetet er med til at tage ansvar for at give de unge en god studiestart ved fx at indlejre relevant studieinformation i undervisningen.

Universitetet skal have fingeren på studerendes puls. Det, der nogle gange er et fag- eller undervisningsproblem gøres ofte til et privat studentertanliggende, og det kan blive problematisk, hvis de studerende ikke får delt deres tanker og tvivl med studiestedet, siger Henriette Tolstrup Holmegaard.

Som studiechef har Claus Nielsen arbejdet målrettet mod

at synliggøre KU med information udadtil. Den proces begynder allerede, når de nybagte studenter skal udfylde ansøgningsskemaet:

»Vi spiller en stor rolle for de potentielle ansøgere ved at vise, hvad vi laver. Det handler om at afstemme forventninger. Både hvad vi forventer af de studerende, og hvad de studerende kan forvente af os. Vi har desuden fået meget mere fokus på karrierevejledning, og der er kommet en anden stil hos studievejledningen, der i dag tager sig af mange forskellige spørgsmål,« siger han.

Ingen grund til sortsyn

Skal man tro studiechefen og uddannelsesforskeren, er der ingen grund til panderynken over de studerendes unge alder. Men universitetet skal være forberedt på at overtage de unge direkte fra mor og far, og det ændrer ved kravene til studieinformation og vejledning, hvis de nye studerende ikke skal tabes på gulvet.

Claus Nielsen påpeger, at gymnasieuddannelsen har ændret sig meget de seneste år:

FOTOS: LARS JUUL HAUSCHLIDT

»Gymnasiet er tværfagligt i dag, og ligner universitetet mere end tidligere. De nye studerende har ikke gået i samme beskyttede gymnasieverden, som tidligere. Jeg tror på en måde, de er mere gearet til

universitetet, end vi var.«

Claus Nielsen var 20 år, da han begyndte sine studier på Statskundskab på KU, men synes ikke der er grund til at nævne, at han ikke var flyttet hjemmefra på det tidspunkt.

FAKTA

Den nye generation i tal

ALDER

Andelen af nye studerende under 22 år er steget fra ca. 50 procent i 2005 til 65 procent i 2009. Flest unge studerende er der på de sundheds- og teknisk-videnskabelige uddannelser, mens der er færrest på humaniora og teologi.

STUDIETID

Den gennemsnitlige studietid for universitetsforløb (bachelor + kandidat) er i alt faldet fra 6,8 år i 1999 til 6,5 år i 2009. Fordelt på de danske universiteter, har Aalborg Universitet det laveste gennemsnit med 5,2 år og Københavns Universitet det højeste med 7,2 år.

FÆRDIGGØRELSE

Procentdelen af studerende, der færdiggør deres bachelor, er steget. I alt er tallet for både mænd og kvinder på alle uddannelser steget fra 69 procent i 2001 til 74 procent i 2008. Andelen af studerende, der dropper ud efter et år, er faldet fra 19 procent i 2006 til 16 procent i 2009.

Kilde: Universitets- og Bygningsstyrelsen

Studiestart for anden gang

Nanna Lausvig er en af 50 nyoptagne bachelorstuderende på Tysk. Livet som universitetsstuderende kender hun dog allerede bedre end de fleste af sine nye klassekammerater. Mød aktuaren, der hellere vil bøje verber end at knuse statistikker.

STUDIEDROPPER

AF SOFIE DALGAARD

Nanna Leonora Lausvig har set tysk børne-tv hele morgenen. »Det er et fedt sprog«, siger den 24-årige københavner. Snart skifter hun børneprogrammerne ud med oversættelser, når hun begynder at læse tysk på KUA.

Nanna Lausvig er ikke specielt nervøs for at starte på et nyt studium. Det har hun prøvet før. Kun 22,5 ECTS-point fra at være færdig som aktuar, gik det i foråret op for hende, at talknuseri nok ville gøre hende velhavende, men ikke nødvendigvis lykkelig.

»Der er sikkert nogle, der gerne vil have, at jeg tjener kassen som aktuar,« joker Lausvig og fortæller, at reaktionen fra hendes tidligere medstuderende ellers har været ret positiv.

»Jeg er jo ikke den første til at skifte studie«, siger hun.

Lausvig er heller ikke den første fra hendes årgang på Forsikringsmatematik, der dropper ud. I 2009 havde otte fra 2007-årgangen forladt bachelorstudiet. Det svarer til 40 procent af hele Lausvigs årgang.

Det skulle være sprog

Det var et højskoleophold sidste efterår, der hjalp Nanna Lausvig til at tage beslutningen om at droppe ud. Her gik hun sammen med flere, der netop havde prøvet det med at skifte studium.

»Det var ikke, fordi jeg fik afklaret, at det nødvendigvis skulle være tysk, men det skulle bare være noget andet,« forklarer Nanna Lausvig, der på højskolen fik den pause, hun havde brug for.

Nu er fremtidsplanerne at undervise i tysk og matematik på gymnasiet. Lausvig, der har læst historie som suppleringsfag hen over sommeren, overvejede også dansk, før hun traf beslutningen om tyskstudiet. Hun var dog sikker på, at hun ville læse og senere undervise i sprog.

»Sprogfag har en bred vifte af både historie og litteratur,« siger hun om interessen. Og det er Lausvig ikke ene om at synes. Tyskstudiet på KU har i år set en ansøgerstigning på 30 procent.

For meget kemi i hovedet

Selvom Lausvig er kørt træt i sandsynlighedsregning, var beslutningen om at forlade aktuarstudiet ikke givet.

»Det har selvfølgelig været svært, fordi man smider meget af det, man har læst, væk,« siger hun.

Nanna Lausvig vil da også gerne tilbage på Det Naturvidenskabelige Fakultet og færdiggøre sin bacheloruddannelse i Forsikringsmatematik. Det bliver bare ikke lige med det samme. Interessen for det germanske sprog er stor, og denne gang lader Lausvig lysten bestemme.

Selv mener hun, at hun aldrig ville kunne have valgt tysk, da hun et år efter sin studentereksamen første gang søgte ind på Københavns Universitet.

»Jeg var lige gået ud af HTX, og havde kun kemi og matematik i hovedet,« siger hun. »Jeg kunne slet ikke forestille mig noget så blødt.«

Da snakken falder på livet og dagligdagen på KUA, melder nervøsiteten sig alligevel hos den rutinerede KU'er

»Jeg er faktisk lidt nervøs for mødet med den humanistiske

GARVET STARTER – Nanna Leonora Lausvig fulgte sin mavefølelse og besluttede sig for et nyt studie, selvom hun vil løbe tør for SU på et tidspunkt.

hverdag,« siger hun. »Det er jo en helt andet måde at studere på; der er rigtig meget at læse.«

Ingen SU

Det er ikke alle faser af studiestarten, Nanna Lausvig kan tage på rutinen. Socialt har hun store forventninger til tyskstudiet, der er noget større end forsikringsmatematik, og det med at møde mennesker er lige spændende og angstfremkaldende hver gang, siger hun.

At hun kommer til at læse med nogen, der måske stadig har deres studenterhue fremme, bekymrer hende ikke, men som erfaren førsteårsstuderende har hun et råd til sine nye unge klassekammerater:

»Tænk lidt over, om det nu er det rigtige, når I har læst i et år.«

Og hvad med hende selv, har hun truffet det rigtige valg denne gang?

»Jeg løber jo tør for SU,« siger Nanna Lausvig. Den finansielle situation bekymrer hende helt sikkert, og det er noget hun må finde ud af hen ad vejen.

»Men hvis det er det rigtige, så er det det hele værd,« siger Nanna Lausvig. Og det er der god sandsynlighed for, mener forsikringsmatematikeren.

På universitetsavisen.dk:

Frustrationer på Biologi over ny chefstilling

STILLINGSOPSLAG – Ledelsen på Det Naturvidenskabelige Fakultet (Nat) kan åbenbart ikke få chefer nok, synes de ansatte. Således er chefstillingen på det nye administrationscenter for Biologi og Idræt blevet slået op eksternt, selv om rektor har indført et kvalificeret ansættelsesstop, og Biologisk Institut har været igennem to store fyringsrunder.

En provokation og udtryk for den totale mangel på dialog med de ansatte, mener medarbejderrepræsentanterne.

Læs online: <http://uniavisen.dk/politik/ny-chefstilling-frustrerer-paa-biologi>

Fyr løs

FOTOKONKURRENCE – Tag dit kamera over skulderen og fang de smukkeste, pinligste eller vildeste øjeblikke, når et nyt kuld studerende starter på KU. I samarbejde med Studenterrådet afholder Universitetsavisen fotokonkurrencen Årets Studiestartsbillede, og der er lækre præmier til de bedste fotos, så fyr løs og send dit potentielle vinderbillede til: fotokonkurrence2010@gmail.com, seneste den 18. september.

Vinderen kåres den 30. september på: www.universitetsavisen.dk

Fremtidens universitetsbyggeri

BAGSIDEN – En læser har sendt os dette billede af Det Naturvidenskabelige Fakultets geografiske centrum. Og det sætter tanker i sving.

Læs online: <http://uniavisen.dk/campus/fremtidens-universitetsbyggeri>

Følg pengene

Folketinget er i gang med det årlige slagsmål om, hvor mange penge udannelse og forskning skal have. Tallene flyger gennem luften – men hvem har egentlig mest ret? Følg pengene online.

<http://uniavisen.dk/politik/hvem-har-ret-i-talkrigen-om-forskning>

Din tutor viser vej

At kunne arrangere en navneleg og en ølstafet er ikke længere nok, hvis man gerne vil være tutor. Introdagene for den nye studenterårgang er grundig planlagt, og på nogle fakulteter startede forberedelserne allerede i vinter.

TUTORER

AF TANIA MARIA JOHANNESSEN

De seneste uger har man kunnet se dem ved stort set samtlige porte og indgange til universitetet. I ens t-shirts og med store skilte i hænderne: Velkommen til Biologi, til Pædagogik, til Medicin ...

I disse dage starter 6.500 nye studerende deres færd mod en kandidatgrad fra Københavns Universitet, og de bliver modtaget af et sjældent veluddannet og velbemandet tutorkorps.

På de otte fakulteter er der tilsammen mere end et tusind tutorer – eller rusvejledere,

som de hedder visse steder - involveret i studiestarten. Der til kommer et ukendt antal hjælpetutorer, 'tanter' og madhold.

Universitetet har kun nogle meget overordnede rammer for tutorarbejdet, og det foregår derfor meget forskelligt fra fakultet til fakultet. Men selv om det ikke dikteres fra oven, foregår der på langt de fleste fakulteter en form for uddannelse, der skal ruste tutorerne til de udfordringer der er, når de står over for de nye studerende.

Den vigtigste kontakt

På Det Naturvidenskabelige Fakultet starter rekrutteringen

af rusvejledere for eksempel allerede i januar, og i løbet af april er alle fakultetets rusvejledere på en fælles obligatorisk uddannelsesdag.

I år havde fakultetet hyret eksterne konsulenter til at undervise i, hvordan man udvikler et godt program og gode øvelser til rusturen med fokus på god teambuilding og kommunikation. Alle rusvejlederne får desuden et førstehjælpskursus.

På Humaniora er der en tilsvarende uddannelse for alle tutorer på fakultetet. Den består dels i en seminardag i april og derudover en række emnekurser fordelt over et par dage i august, så tutorerne kan vælge det, de føler, de har mest brug for.

De seneste år er der kommet mere fokus på tutorernes rolle, fortæller projektkoordinator for studiestarten Luise Hvidt:

»Det er ingen hemmelighed, at vi på Humaniora har haft problemer med frafald og gennemførelse. Derfor valgte vi i 2007 at sætte fokus på studiestarten som en af flere indsatser. I integrationen af nye studerende bruges ældre studerende som tutorer. Tutorerne er de primære kontaktpersoner, og derfor var det et godt og naturligt sted at starte arbejdet med at forbedre studiestarten at give dem en rigtig god tutoruddannelse.

Selv om der skal være plads til de faglige traditioner i studiestarten, er det vigtigt, at tutorerne har nogle fælles rammer, mener hun.

»De skal ikke bare gå ud fra, hvad de selv syntes var en god studiestart. De skal kunne sætte sig i de nye studendes sted og lave den bedste studiestart

FAKTA

KU's tutormaskine

STJERNEBEMANDING – Universitetet er frygtet og berygtet for at overlade de studerende til sig selv. Få undervisnings- og vejledningstimer kan være en kold spand vand for de nye studerende, der kommer direkte fra gymnasiet. Men i studiestarten er der anderledes gode vilkår. Med en normering på en tutor for hver seks nye studerende kan KU konkurrere med selv den mest privilegerede daginstitution. På Farma forkæles de nystartede med en tutor til to studerende.

Fakultet	Nye Studerende	Tutorer
Humaniora	1.910	185
Science	1.263	200
Samfundsvidenskab	937	210*
Sundhedsvidenskab	754	30*
Jura	727	50
Life	528	215
Farma	245	100
Teologi	103	20
I alt	6.467	1.010

*Det har ikke været muligt at få oplyst antallet af tutorer på Medicin, IT og Sundhed, Økonomi og Sociologi

for den samlede mængde,« siger Louise Hvidt og understreger, at selv om nogen synes noget er sjovt og hyggeligt, er det ikke nødvendigvis alle, der tænker sådan.

Farvel fordomme

At der skal være plads til alle, er et mantra der går igen på de fleste fakulteter. Christian Riis Stenby, der er ansvarlig for studiestarten på Det Juridiske Fakultet, lægger således vægt på, at fordommene om, hvordan man skal være for at læse på fakultetet, hurtigt bliver brudt ned.

»Der er mange forestillinger om, hvad Jura er, og at det kun er piger med Gucci-tasker, der kan være med. Vi fokuserer derfor meget på, at vi har et tilbud for alle. Det handler ikke kun om fint tøj og fester,« pointerer han.

På Jura uddannes tutorerne gennem tre internater, hvor de med Christian Riis Stenbys ord »klædes på til både fagligt og menneskeligt at være forbilleder for de nye studerende.«

Trøjen forpligter

Også de mindre fakulteter som Teologi og Farma sørger for at klæde tutorerne godt på.

Det Farmaceutiske Fakultet har næsten 100 tutorer og rusvejledere til at tage imod cirka 250 nye studerende. På fakultetet skelner man mellem tutorer og rusvejledere. Mens tutorerne står for alle introarrangementer i september, er det rusvejlederne, der arrangerer og tager med på rusturen.

Begge grupper har en weekend hvor alle arrangementer og oplæg bliver gennemgået. Derudover er der en fælles temadag for alle, der er med i

FOTO: ANNE BIE HANSEN

»For os er det bare meget vigtigt at få sagt, at studiestarten er meget mere end øl på rustur.«

Projektkoordinator for studiestart på Humaniora Louise Hvidt.

modtagelsen af de nye studerende med workshops i blandt andet konflikthåndtering og kommunikation.

»De her dage er meget vigtige. Hvert år er der både nye og erfarne tutorer og rusvejledere med, så de nye kan få nogle gode råd af dem, der har prøvet det før. Og det hjælper alle til at blive mere bevidste om, at de har en særlig rolle, og at der bliver set op til dem. Så snart man tager en tutor- eller vejledertrøje på, har man et særligt ansvar, fordi man har en stor indflydelse på de nye, der kan være meget usikre i starten. Så det er godt at alle bliver opmærksomme på, hvilke faldgruber der kan være,« siger Søren Post, der er studievejleder på det Farmaceutiske Fakultet og med til at arrangere studiestarten for tredje gang.

Mere end øl på rustur

Den evigt tilbagevendende historie om hæmningsløs druk og grænseoverskridende adfærd i forbindelse med introforløbet spiller også en rolle for tutorerne på KU.

Universitetets alkoholpolitik gælder også for tutorerne. Det

VEJVISER – Som tutor er man både repræsentant for Universitetet og rollemodel for de nye studerende. Det kræver grundig uddannelse, mener man på de fleste fakulteter.

vil sige, at de ikke må drikke før efter klokken 17, heller ikke på rusturen, og på flere fakulteter er det indskærpet, at de ikke må opfordre de nye studerende til druk.

Louise Hvidt fra Det Humanistiske Fakultet runder af:

»Alkoholpolitikken gælder, og vi har meget fokus på, at alkohol og faglighed ikke hører sammen. Men derfor er der stadig plads til fredagsøl og fest. For os er det bare meget vigtigt at få sagt, at studiestarten er meget mere end øl på rustur.«

VOXPOP

Hvorfor er du tutor?

Simon Toft

Statskundskab, 5. semester

Hvorfor er du tutor?

»For at lære nye studerende at kende og få et tættere bånd til studerende på andre årgange.«

Hvad er det bedste ved jobbet?

»Det fedeste er, når de projekter – både faglige og sociale – man har arbejdet på, lykkes og bliver værdsat. Og folk er glade. Og så skal man jo ikke underkende, at det bare er rigtig sjovt, og der er mange gode fester.«

Hvad er den største udfordring?

»Det er at få koordineret arbejdet ordentligt. Vi er så mange tutorer herude, så det kan være svært at have overblik over, hvem der har ansvar for hvad. Og så synes jeg, det er ærgerligt, hvis de nye studerende spørger om noget, jeg ikke kan svare på, men så må jeg jo bare sende dem videre til studievejlederen, eller hvem der nu kan svare.«

Føler du dig godt rustet til jobbet?

»Jeg føler mig rigtig godt rustet. Vi sørger altid for at dele viden fra en årgang til en anden. Sidste år var jeg selv tutor første gang og kunne lære en masse, og i år kan jeg så give noget videre.«

Fanny Kullberg

Dyrlæge, 5. semester

Hvorfor er du rusvejleder?

»Der er mange grunde. Jeg synes, det er hyggeligt at lære nye mennesker at kende. Herude er vi normalt mest sammen med vores egen årgang, så det er en god måde at lære nogle af de andre at kende på. Og så er jeg selv udlænding. Jeg kommer fra Finland, og da jeg startede kunne jeg slet ikke tale dansk. Så jeg vil gerne vise andre udlændinge, at man kan komme ind i det alligevel og være med til at skabe trykthed på den måde.«

Hvad er det bedste ved jobbet?

»Det er det sociale.«

Hvad er den største udfordring?

»Jeg tror, det bliver at få alle de nye med og få dem til at føle sig trygge og tilpasse. Og så bliver det også at give dem det, de forventer, og sørge for at ruste dem til faglige.«

Føler du dig godt rustet til jobbet?

»Ja, jeg føler mig rigtig godt forberedt. Jeg har været med på rusinstruktør-kursus både i år og sidste år. Det betyder rigtig meget, fordi vi fx gennem skuespil-øvelser får prøvet alle mulige forskellige situationer, der kan opstå i introforløbet, af.

Søges 500 studerende med

Fokus har de seneste år været på forskningen og at få forbedret de fysiske rammer på universitetet. Nu er tiden kommet til at højne uddannelseskvaliteten, og i den proces kommer de studerende til at spille en afgørende rolle

DEN GODE UDDANNELSE 1

AF CLAUS BAGGERSGAARD

Er du studerende og har en mening om, hvordan Københavns Universitet (KU) kan gøre det bedre, så får du nu mulighed for at komme til orde.

Rektor Ralf Hemmingsen har netop igangsat satsningen 'Den gode uddannelse' og er i bekneb for gode ideer. Første skridt bliver derfor at indbyde til en såkaldt innovationscamp torsdag den 11. november i år.

»Vi beder 500 studerende bruge en dag af deres liv på at gøre KU bedre. Vi skal have identificeret de væsentligste temaer set med de studerendes øjne med henblik på at udarbejde et idékatalog over muli-

ge initiativer,« siger Hanne Harmsen, vicedirektør for uddannelse på KU.

Det skal nytte

KU starter nu en kampagne for at få de studerende til at melde sig. Der bliver blandt andet oprettet en temaside på det nye intranet, KUnet, med mulighed for at tilmelde sig campen, og der vil også blive sendt en invitation per e-mail til alle studerende.

Ifølge Hanne Harmsen lægger man vægt på at få internationale studerende og ansatte samt studerende, der ikke læser på KU, til at deltage for også at få input udefra.

Anne Bie Hansen, formand for Studenterrådet på KU, mener, at studerende vil deltage i

processen, hvis de ved at de får reel indflydelse.

»Vi er interesserede i kvaliteten af vores uddannelser, men det skal formidles ud, at KU tager de studerende alvorligt, og at det gør en forskel at medvirke,« siger hun.

Fokus hjælper

Anne Bie Hansen, understreger, at satsningen på uddannelse er rektors idé, men Studenterrådet er blevet taget med på råd og har fået plads i styregruppen for projektet.

»Alene det, at rektor stiller sig op og snakker om uddannelse, gør en forskel, da det skaber fokus og vil gøre flere interesserede. Vi mener, at det er positivt, at rektor lægger op til en åben proces, og at han er

indstillet på, at det kommer til at tage tid, så mange får mulighed for at blande sig,« siger studenterrådsformanden.

Til gengæld er Anne Bie Hansen bekymret for det økonomiske udgangspunkt for at skabe bedre uddannelser.

»Det enkelte institut kan godt gøre ting, der ikke nødvendigvis koster en masse penge, men i de senere år er antallet af undervisningstimer skåret ned og holdundervisning afløst af store forelæsninger. For os studerende betyder nærhed til forskerne meget for undervisningskvaliteten, og det kræver ressourcer, så det er også op til politikerne at skabe de nødvendige økonomiske rammer,« siger hun.

Skal turde

Ifølge Hanne Harmsen skal der i år udover innovationscampen for de studerende også afholdes en konference for medlemmer af KU's aftagerpaneler, altså repræsentanter fra arbejdsmarkedet, der skal aftage de færdiguddannede kandidater, samt en konference for medlemmer af studienævn, uddannelsesledere og de mange 'uddannelsesildsjæle', der findes på universitetet.

I alt vil cirka 1.000 personer deltage i de tre konferencer.

»Der sidder tusindvis rundt omkring med gode ideer, så det handler i første omgang om at etablere en positiv energi og få så mange ideer i spil som muligt,« siger Hanne Harmsen.

Hele 2011 bliver et stort laboratorium, hvor konkrete initiativer og projekter skal afprøves lokalt.

Rektor vil indstille til bestyrelsen, at den afsætter en pulje på ti millioner kroner til formålet, som både undervisere og studerende kan søge om at få del i. Herefter skal projekterne evalueres, og så skal vi have modet til at sprede de gode ideer på KU i 2012 og 2013, siger Hanne Harmsen.

cba@adm.ku.dk

INTERVIEW

Rektor: Forskningen skal ind i uddannelserne

Ralf Hemmingsen, mener, at Københavns Universitet i langt højere grad skal udnytte sin stærke position inden for forskningen til at skabe attraktive uddannelser af høj kvalitet.

DEN GODE UDDANNELSE 2

AF CLAUS BAGGERSGAARD

Københavns Universitet (KU) er bomstærk, når det gælder forskningen, men biceps er noget mindre imponerende, når det kommer til undervisningen.

Det misforhold vil rektor Ralf Hemmingsen nu lave om på, og han har derfor igangsat den strategiske satsning 'den gode uddannelse'.

En af målsætningerne er, at forskningens styrkeposition i højere grad end i dag skal komme uddannelserne til gode.

»Vi har længe haft fokus på at styrke grundforskningen. Det er godt, at KU har opbygget et image som et stærkt forskningsuniversitet, men vi skal sikre, at uddannelserne

får fuldt udbytte af forskningen,« siger Ralf Hemmingsen.

Ingen skueproces

Rektor understreger, at han ikke har en færdig masterplan liggende i skrivebordsskuffen for, hvordan det skal gøres, eller hvad der skal komme ud af satsningen.

»Det er ikke en skueproces, men et reelt forsøg på at få idéer frem. Der er allerede en proces i gang for at forbedre uddannelseskvaliteten på samtlige fakulteter, men vi skal sikre, at fællesskabet får størst mulig gavn af alle de mange ideer og tiltag,« siger han.

Fyrtårne skal undervise

Noget Ralf Hemmingsen dog lægger vægt på, er, at samspillet mellem de mange nye eksternt finansierede forskningscentre, hvor forskerne ikke un-

derviser, og resten af KU bliver bedre, så den nye viden bliver overført til de ordinære uddannelser.

Han holdt derfor møde med lederne af alle centre med eksterne bevillinger af en betydelig størrelse allerede i juni, og der var ifølge rektor en bred vilje til at indgå i processen.

»Centrene fylder efterhånden meget i det samlede billede, og alle kan indse, at hvis vi fortsætter udviklingen, hvor forskningsfyrtårnene ikke underviser, mister vi et vigtigt aspekt i forhold til den forskningsbaserede undervisning. Men det er ikke sådan, at de eksternt ansatte forskere skal overtage undervisningen, og vi så skal afskedige alle de fastansatte, for så kan de eksterne ikke passe deres forskning og leve op til kontrakten med bevillingsgiveren,« siger han.

REKTOR RÆKKER HÅNDEN FREM – Træd frem fra mængden. Ny kampagne efterlyser studerende med gode ideer til at gøre uddannelserne bedre.

Dilemma i vente

Ifølge Ralf Hemmingsen kommer KU og de andre danske universiteter til at stå over for et dilemma mellem at vægte forskningen og forbedre eller blot bevare uddannelseskvaliteten i de kommende år.

De større ungdomsårgange betyder, at KU skal optage ti procent flere svarende til yderligere 600 studerende i 2015 i

forhold til i dag blot for at opretholde andelen af en ungdomsårgang, man optager.

Da flere rapporter samtidig har dokumenteret, at uddannelserne er underfinansierede, er der udsigt til, at der bliver færre penge per studerende i den nærmeste fremtid.

»Det forhold, at uddannelserne er underfinansierede, skal ikke bruges som en und-

skyldning for ikke at arbejde på at forbedre kvaliteten, men det er klart, at vi har et dilemma. Grænsen for, hvor meget der kan skæres på administrationen, er snart nået, så hvis vi skal tilføre undervisningen flere midler, kan de kun tages fra forskningen. Danmark står i en reel konkurrencesituation fra Asien, og erhvervslivet kræver både toptunede kandidater og

originale ideer

EKSEMPLER

Nærhed og dialog giver kvalitet

FARMA – Man fornærmer vist ikke nogen ved at konstatere, at Det Farmaceutiske Fakultet (Farma) ikke hører til blandt de største på KU, men den manglende pondus er i virkeligheden en fordel, når det handler om uddannelseskvaliteten, mener prodekan Ulf Madsen.

Nærheden til de studerende i dagligdagen er på Farma nøglen til at opretholde uddannelser af en høj klasse.

»Vi har en tæt dialog med de studerende, fordi dekanens og min egen dør altid står åben. Derudover holder dekanatet månedlige møder med repræsentanter for de studerende, hvor de sætter dagsordenen for, hvad vi skal diskutere,« siger Ulf Madsen.

Den tætte dialog går igen, når det gælder evalueringen af undervisningen på Farma. Her benytter de blandt andet en metode, som de har døbt »det omvendte trafiklys«.

Det går ud på, at repræsentanter for hvert af de otte hold på farmaceutuddannelsen mundtligt skal evaluere de kurser, de netop har været igennem, sammen med deres underviser.

»Den kursusansvarlige er forpligtet til at svare på den eventuelle kritik. Det er vores indtryk, at begge parter er glade for dialogen, og det hjælper virkelig i forhold til udviklingen af vores kurser. Man kan få indtryk af, at der nogle steder på KU benyttes en skriftlig evaluering, som blot ryger ned i en skuffe og bliver ikke brugt,« siger Ulf Madsen.

Mentorer og servicetjek er vejen frem

TEOLOGI – En følelse af at have en tilknytning til sit studium og en god service over for de studerende, er afgørende elementer, hvis undervisningskvaliteten skal være i orden, mener Jesper Tang Nielsen, studieleder på Det Teologiske Fakultet (Teo).

Teo har de sidste tre år haft en mentorordning, hvor alle nye teologistuderende bliver tilknyttet en underviser, som de i løbet af det første studieår holder månedlige møder med i grupper på 15 og har individuelle samtaler med.

»Det tjener som akademisk vejledning, men giver også de studerende en tilknytning til stedet. Mentorordningen er populær, fordi en tæt kontakt til sin underviser har en direkte positiv effekt på undervisningskvaliteten,« siger Jesper Tang Nielsen.

På Teo har Center for Afrikastudier, der har mange udenlandske studerende, også gennemført et såkaldt servicetjek, hvor de har gennemgået alt det praktiske omkring studiet, som de studerende kommer i kontakt med i deres hverdag: er det let at få et nøglekort, er der adgang til at kopiere, er det til at få kontakt med studieadministrationen og så videre?

»Hvis ting, der burde være simple, er besværlige, virker det utjekket, og du føler dig ikke vel modtaget. Servicetjekket har virkelig åbnet vores øjne for, hvor vigtigt det er, at alt det praktiske og administrative fungerer,« siger Jesper Tang Nielsen.

CASE

Emilie trådte sine spæde forskningskridt i Babylab

De studerende på Institut for Psykologi kan tage forskningsaktivitet som valgfag. Emilie Nayberg er én af de studerende, der har benyttet muligheden for at snuse til forskerkarrieren.

DEN GODE UDDANNELSE 3

AF CLAUS BAGGERSGAARD

Psykologiske teorier er noget, gamle mænd fandt på i en fjern støvet fortid.

Sådan tænkte kandidatstuderende i psykologi Emilie Nayberg, indtil hun opdagede, at hun selv kunne deltage i et forskningsprojekt som en del af sin uddannelse.

Institut for Psykologi har nemlig de seneste par år udbudt valgfaget 'forskingsaktivitet', som giver de studerende mulighed for at kigge forskerne over skulderen og selv få konkrete forskningsopgaver.

Ikke slavearbejde

Emilie var således sidste år tilknyttet 'Babylab', en eksperimen-

tel forskningsenhed under Center for Spæd- og Småbørn oprettet i 2005, hvor man blandt andet studerer samspillet mellem mor og barn.

»Der er altid et element af slavearbejde i forskning, men forskningslederen skal godtgøre, at der er et reelt læringsindhold for den studerende, så vedkommende ikke bare er billig arbejdskraft til alt det kedelige kodningsarbejde. Jeg var med til at udvikle, afprøve og diskutere en ny metode, hvor man ved brug af lydoptagelser og elektroder kan måle interaktionen mellem mor og barn,« siger Emilie Nayberg.

En øjenåbner

Hun føler, at forskningsprojektet har givet hende en meget bedre fornemmelse for, hvad

forskning kan være, og så har det været en øjenåbner at bruge de ting, som hun har lært på studiet i praksis.

»Bare det at komme ind i et forskningsmiljø og opdage, at der også er et praktisk element ved forskning, og at der stadig er forskere, der udvikler metoder og teorier, har været spændende,« siger Emilie.

Hun tilføjer, at der også er et element af networking i det.

»Som studerende er du normalt ikke én til én med forskerne, så det er også en form for uformel vejledning, og en mulighed for at få en faglig sparringspartner.«

Kræver åbenhed

Til gengæld mener Emilie Nayberg, at det kræver en forsker af en særlig støbning at

FOTO: SIONE ALVAREZ

PSYKOLOGI – Emilie Nayberg er glad for muligheden for at bruge sin teoretiske viden på et forskningsprojekt. Det er et eksempel på, hvordan man kan få den nyeste forskning ind i undervisningen, mener hun.

have med studerende at gøre.

»Det kræver åbenhed, og at forskeren er villig til at lukke de studerende ind i forskningsprocessen. Vedkommende skal også være indstillet på, at de studerende skal have et udbytte af det. Ellers er det til lom-

merne og hyre nogle studentermedhjælpere i stedet,« siger Emilie, der endnu ikke har besluttet, om hun vil tage forskningsvejen, selv om hun gik hen og blev ret 'hooked' på forskningen.

clba@adm.ku.dk

topforskning, så der er behov for, at politikerne beslutter, om samfundet vil satse på et højt uddannelsesniveau eller ej,« siger KU-rektoren.

Alle skal medvirke

Ralf Hemmingsen mener, at første test af om den politiske vilje er til stede, bliver i november, når politikerne skal forhandle fordelingen af de 1,4 milliarder kroner i globaliseringspuljen, der er afsat for 2011. Hvis rektor kunne bestemme, blev pengene uddelt som basismidler, som universiteterne selv kan råde over, og til at forhøje de uddannelses-taxametre, universiteterne modtager, når en studerende består eksaminer svarende til et årsværk.

Uanset udfaldet af de politiske forhandlinger fortsætter processen med at forbedre uddannelseskvaliteten uanfægtet.

»Men det kræver alle parter konstruktive og iverige medvirke, hvis det skal lykkes,« siger Ralf Hemmingsen.

clba@adm.ku.dk

Parlør til studiestartere på de übercool fag

Det skal du sige – og ikke sige – på dit finkulturelle humaniorastudie, hvis du vil undgå at falde igennem med et brag

OMGANGSFORMER

AF IDA BRIXTOFTE NIELSEN

Den store stigning i ansøgere til universitetet har betydet et boom i de humanistiske kulturfag. Som ny studerende må du derfor se dig selv som del af den absolutte elite, og undgå at falde igennem som poppet eller useriøs. Universitetsavisen guider dig til, hvordan du bliver sikker i musik, film, kunst og litteratur

Studiestart er ofte lig med nervøsitet og en vis præstationsangst. Det kan være svært at afkode de sociale omgangsformer de første par dage, når der er meget andet at se til.

Vi har allieret os med en række ældre studerende og gjort arbejdet for dig. For hvem er bedre til at udtale sig, end dem, der selv har været nye på finkulturens højborg?

Musikvidenskab: Vær ikke for indie

Som studerende på musikvidenskab skal du studere taktarter, noder og jazzmusik. Netop den traditionsrige musikgenre er kodeordet for social anerkendelse blandt dine medstuderende. Sørg for at lære jazz-koryfæerne inden studiestart, så du kan nikke genkendende til Miles Davis, Chick Corea og John Coltrane.

Fortæl gerne om alle de koncerter, du var til under jazzfestivalen og smid en kort bemærkning om Stevie Wonder i Parken (ingen kan jo alligevel tjekke, om du virkelig var der). Husk i øvrigt, at sammes 'Songs in the key of life' er et MESTERVÆRK, og dan dig en mening om alle numrene.

Gå stille med dørene, hvis du brugte weekenden til Soundvenue-fest med folk i farvede solbriller. Kompenser eventuelt ved at diskutere anmeldelserne i Gaffa. Drop generelt alle beretninger fra Kødbyen, Trailerpark og alt andet, der kunne have den mindste snert af indie eller hipster over sig. Alle dine medstuderende har været på højskole de sidste år, og aner alligevel ikke, hvad du taler om.

Hvis du mangler noget at sige, så fortæl, hvordan du var

ude at spille med dit partyband, som specialiserer sig i fede versioner af Michael Jackson. Suppler gerne med en kossession om søndagen. Gospel er også ok – det vigtige er, at du synes, kor er dope.

Filmvidenskab: Kend din auteur

På Film- og Medievidenskab kan dine medstuderende nemt blive dine fremtidige kolleger på Zentropa eller Advice. Dette gør det blot endnu vigtigere at lære kunsten at mingle og namedroppe de helt rigtige.

En god icebreaker ved studiestart er altid tv-serier, som til en vis grad er en legal beskæftigelse. For tiden er Mad Men det store, så den skal du helst være fortrolig med. Husk også at catche op på Sopranos, Seinfeld og Lost, for ikke at glemme Twin Peaks – sig for eksempel, at Dale Cooper er din store kærlighed og påpege senere filmsreferencer til serien.

Intertekstualitet er kodeordet. Hvis du bliver spurgt om din yndlingsfilm, så undlad for guds skyld at sige 'American

Beauty', 'Eternal Sunshine of the Spotless Mind' eller andre oplagte block busters. Konstanter tørt, at Bergmans 'Persona' gjorde et stort indtryk på dig, men at du godt kan ide at koble af med noget Jim Jarmusch eller Woody Allen.

Inden studiestart bør du desuden gå en tur i TP og FONAZ2000, hvor du kan købe Polskifilm for en tyver (det er ham med de unge piger). Falder snakken på weekendens udskejelser, så fortæl gerne om din svipetur til Berlin, hvor du var til Ed Banger-koncert. Dyrk generelt det elektroniske og undergrundsagtige, især hvis det har et sejt navn. Om søndagen fladede du selvfølgelig ud til metakomiske perler fra Tod Solondz.

Litteraturvidenskab: Dyrk det obscure

Litteraturvidenskab er hjemstedet for analyser af historiens mest anerkendte forfattere. Dette afspejler sig i miljøet, hvor forfattere som Dan Brown, J. K. Rowling og Jane Aamund er ikke-eksisterende

og ved navns nævnelser er lig med socialt selvmord.

Inden du starter, bør du sætte dig grundigt ind i alt af Kafka, Dostojevskij og Imre Kertész. På den måde har du stof til samtaleemner med dine medstuderende, når I mødes i Nordisk over en kop sort kaffe.

Sig ikke, at du glæder dig til at have 'Fremstilling af sex og kærlighed i Middelalderlitteratur' eller andet, der ville vække et normalt menneskes begejstring. Sørg i stedet for at udvise interesse for områder, der er så bizarre som muligt. Det kan for eksempel være den symboliske funktion af dørene i Flauberts 'Madame Bovary'. Alt originalt er godt!

Husk, at folk fra litteraturvidenskab faktisk læser obscure og kedelige ting ganske frivilligt. Det er derfor ikke underligt, hvis du har brugt lørdag aften på at læse ukendte værker af forfattere fra pensumlisten.

Helt cutting edge er det dog først, hvis du kan brillere med at namedroppe forfattere som E. T. A. Hoffmann (husk tysk

udtale), Jean Paul og Klaus Mann (endelig ikke Thomas Mann). Udvid efter behov med James Joyce og Das Beckwerk (husk: det er dansk, ikke tysk).

Kunsthistorie: Vær intern

På Kunsthistorie kommer du ikke langt med Monets Åkander, og du overlever ikke uden på forhånd at kende prominente kunstnere som for eksempel Marcel Duchamp, når du skal imponere i Roland Bar.

Du bør vide, at fagområder som antikken, middelalderen og romantikken per definition er kedelige og uinteressante. At huske årstal, navne og anden konkret og praktisk info er heller ikke noget, du får art cred for.

Kodeordet på Kunsthistorie er i stedet 'samtdiskunst', så inden du starter, bør du danne dig en mening om det. Sætningen »Olafur er bare blevet for mainstream« er en god start. Husk at du sagtens kan videreføre de teoretiske samtaler til aftenens fester.

Vigtigt på kunsthistorie er også, at du er helt inde i fagli-

SELVISCENESÆTTELSE –

Den amerikanske kunstner Cindy Shermans punkede portrætter holder. Med Universitetsavisens parlør i baglommen undgår nybegyndere at falde igennem i konversationerne på KUA. Kandidatstuderende, der er faldet af på den, må gerne læse med.

ge jokes og anekdoter: Smil indforstået, når du hører nogen sige »Foucault er bøsse« og sæt dig ind i signaturen 'R. Mutt' fra førnævnte Marcel Duchamp.

Husk også at få sagt, at du egentlig ikke læser så meget fra kompendierne, men bedst kan lide at finde din egen litteratur.

Bliver du spurgt, hvad du lavede i weekenden, må du endelig ikke fortælle, at du så DUM-marathon på Kanal 4. Denne kanal er bandlyst sammen med Kanal5, TV3 og til dels TV3+ (dog acceptabel, hvis du bruger den til Simpsons). Husk, at du udelukkende ser Deadline eller niche-prægede kunstprogrammer på DR K.

Et spørgsmål om tid

Vær opmærksom på, at denne guide blot er vejledende, og at afvigelser kan forekomme. Og husk så, at det kun er et spørgsmål om tid, før du griber dine medstuderende i at lytte til Rihanna og læse Harry Potter.

**"50% rabat på togturen er ret fedt,
når man har lagt SU'en i fredagsbaren"**

Anders, København
WildCard-bruger

**SU giver dig
ret til et WildCard
– uanset din alder!**

Køb WildCard nu. Sms
Wild [dit cpr.nr.] [dit navn]
til 1412

**Spar op til 50% på dine togrejser
og forsvind lidt mere**

Er du 16-26 år eller på SU? Så kan du få op til 50% rabat på alle dine togrejser. Et DSB WildCard koster 180 kr. om året og kan være tjent ind allerede efter en enkelt tur på tværs af landet. Køb det nu via sms eller på dsb.dk/wildcard

DSB WildCard koster 180 kr. + alm. sms-takst.
Tjenesten udbydes af DSB, Sølvgade 40, 1349 København K., tlf. 70131415.

 DSB WildCard
kom med

Småfagene foran skæbnetime på KU

Københavns Universitet er klar til at nedlægge en hel række mindre humanistiske uddannelser og samle småfag i færre, men større enheder.

STRATEGIPLAN

Af Christoffer Zieler

En ny strategi for de humanistiske uddannelser har vakt vild debat, endnu før den lå færdig. Men nu er planen offentliggjort, og i de kommende måneder vil man tygge den igennem på alle dele af Det Humanistiske Fakultet. Det vil næppe ske i fuldkommen fordragelighed, for dekanen og den øvrige ledelse lægger op til mange forandringer.

Strategien tager afsæt i et problem, nemlig at de humanistiske fag, selv om de ifølge fakultetet er vigtigere end nogensinde, forbliver relativt upåagtede i samfundet. På det mere prosaiske plan er problemet, at der mangler penge og forskningskræfter.

Så dekanens øvelse har bestået i at stille nogle hårde spørgsmål: Hvilke uddannelser kan løbe rundt økonomisk, og hvilke uddannelser fungerer rent fagligt?

To gange 26 uddannelser ophører

Ifølge strategien skal 26 uddannelser på bachelorniveau og 26 på kandidatniveau nu lukkes. Man vil ikke nedlægge fagene som forskningsdiscipliner på KU, men de vil ikke længere være selvstændige uddannelser. I stedet skal de mange fag slås sammen i en række større klumper.

Det gælder for eksempel et fag som Arabisk, der i fremtiden sammen med blandt andet Ægyptologi og Hebraisk kommer til at høre under uddannelsen Mellemøstens Sprog og Samfund, og Finsk, som vil blive lagt ind i uddannelsen Ling-

vistik. Også Latin og klassisk Græsk bliver lagt sammen til en fælles uddannelse, ligesom Portugisisk og Italiensk skal være del af en fælles uddannelse i Romanske sprog.

Idéen er at sikre et større optag af studerende og flere konfrontationstimer i modsætning til i dag, hvor flere mindre uddannelser i det store og hele foregår som selvstudium for de studerende.

Fagligheden skal ikke skæres ud

Det er dog ikke hensigten med lukningerne at »skære fagligheden ud af universitetet,« fremgår det af oplægget. Om forskningen på de fag, der ophører, hedder det:

»Det er vigtigt at være opmærksom på, at alle uddannelser, der ifølge planen skal ophøre med at udbyde selvstændige BA- og KA-ordninger, vil kunne bevares helt uden studieordninger af forskningsmæssige grunde, hvor den/de ansatte leverer kurser på andre uddannelser efter behov. Desuden kan de videreføres som tilvalgsfag.«

En del af diskussionerne i den kommende tid kommer til at dreje sig om, hvilken vægt og økonomi de ophørte fag får under de nye paraplyuddannelser.

For at kunne lægge sin strategi har Hum-ledelsen defineret tre kategorier for uddannelser:

- de store og velfungerende såkaldte 'lokomotivuddannelser'
- de mellemstore fag, som kan aspirere til at blive lokomotivuddannelser,
- småfagene, som ikke fungerer ret godt.

De ikke bevaringsværdige

Om småfagene hedder det i strategien:

»For nogle små uddannelser gælder det, at uddannelsen er baseret på blot én fastansat forsker, suppleret med en eller to deltidslærere og et årligt optag af få nye studerende. Den fastansatte forsker kan naturligvis ikke have forskningsfaglig ekspertise inden for alle de områder en studieordning tilsliger, at uddannelsen skal indeholde, så derfor er løstansat lærerkraft eller formaliserede samarbejdsaftaler med søsterinstitutioner, oftest i udlandet, en overlevelsesbetingelse.«

Og videre:

»Akkrediteringsrådet har allerede været efter nogle af vores meget små uddannelser og kun akkrediteret dem for et år mod normalt seks år ad gangen. Generelt er de små uddannelser karakteriseret ved ofte at have et stort frafald, lange studietider og mindre god beskæftigelse.«

Lokomotiverne

Velfungerende fag – lokomotiverne, for eksempel Dansk, Historie og Asienstudier – er kendetegnet ved et optag på mindst 90 studerende årligt, en adgangskvotient på over 7 og mindst 10 timer om ugen til de studerende. Det er også meningen, at man vil bruge færre timelærere på de bedst kørende fag, og de eksterne lærere skal hentes fra arbejdsmarkedet på grund af deres særlige praktiske erfaringer.

Dermed antyder strategien et brud med Humanioras store brug af eksterne lektorer, der ikke opnår pension og andre goder, som deres kolleger, en ordning, der i årevis er blevet

HUMFUSION – 26 humanistiske uddannelser på bachelorniveau og 26 på kandidatniveau skal lukkes. Det gælder for eksempel Arabisk, der i fremtiden sammen med blandt andet Ægyptologi og Hebraisk kommer til at høre under uddannelsen Mellemøstens Sprog.

kritiseret af de timeansatte selv og af Dansk Magisterforening. (Se artiklen 'Fri fugl og fattig forsker' i dette nummer).

De måske bevaringsværdige

Det er meningen, at de mellemstore fag skal stræbe efter at kvalificere sig til lokomotivstatus. Incitamentet er kolde kontanter. I strategien hedder det:

»Lokomotivuddannelserne er fakultetets førstprioritet og skal tilføres de nødvendige ekstra midler så vidt muligt.«

Mellemstore uddannelser, der overholder kravene, bliver ikke på samme måde forgyldt, men man vil søge at holde dem fri fra besparelser »i det omfang det er muligt.«

Der er med andre ord lagt op til en forstærket intern konkurrence, når uddannelserne løber efter pengene i de kommende år.

Strategien for de humanistiske uddannelser skal endeligt vedtages i begyndelsen af december 2010.

chz@adm.ku.dk

Se også debatsiderne:

– Rå økonomistyring truer sprogfag, af Peter Haarder m.fl.

– Får vi snart vores uddannelser tilbage – Bjarke Rukow m.fl., Studenterrådet

Fem skarpe til dekanen

KIRSTEN REFSING – dekan på Humaniora, lægger op til debat om sin nye strategi for de humanistiske uddannelser på Københavns Universitet.

1. Har I på Humaniora været for længe om at erkende, at man ikke kan undervise på topniveau i alting?

»Ikke om at erkende det, men om at tage fat på problemet. På Humaniora er vi meget glade og stolte af den faglige mangfoldighed, vi har, og det har taget tid at nå frem til en løsning, der kan sikre, at denne mangfoldighed ikke ødelægges, samtidig med at vi skaber en struktur, der både kvalitativt og økonomisk kan opretholdes i et længere perspektiv.«

2. Hvorfor bliver små uddannelser, der ikke fungerer, bedre af at blive pakket ind i nogle større uddannelser?

»De små uddannelser skal ikke 'pakkes ind', men indgå i brede faglige fællesskaber, der kan skabe synergi. Meget små uddannelser kan have svært ved at sikre den nødvendige forskningsbasering, fleksibilitet i kursusudbuddet og valgfrihed for de studerende. I en bredere baseret uddannelse kan disse ting sikres. Akkrediteringsrådet skal akkreditere de uddannelser, vi har, og de tager ikke hensyn til om en uddannelse er stor eller lille.«

3. Studiemiljøet skal være mere mangfoldigt. Men opnår man ikke det modsatte, når man samler fagene i en håndfuld meget store institutter?

»Det Humanistiske Fakultet har otte institutter, hvoraf to primært forsker. Dette forslag handler ikke om institutsammenlægninger – vi har allerede en håndfuld meget store institutter.«

4. Det fremgår, at deltidsundervisere i fremtiden skal hentes fra arbejdsmarkedet og have praktiske erfaringer. Betyder det, at I vil fastansætte de timelønnede undervisere?

»De to ting har ikke noget med hinanden at gøre. Nogle uddannelser har allerede eksterne lektorer med hovedstilling andetsteds. Da reformforslaget lægger vægt på bedre tilpasning til det efterfølgende arbejdsliv, vil vi gerne have folk ude fra dette arbejdsliv med blandt vore timelønnede lærere.«

5. Lanceringen af den nye Humaniora-strategi begyndte med et slagsmål i pressen. Hvad er de tre største misforståelser, du gerne vil mane i jorden?

»At vi nedlægger fag – det gør vi ikke, men efter høringsfasen måske nogle uddannelser. At vi ikke har andet i hovedet end økonomi og bundlinjer – det har vi!. Og at vi ikke gør vores bedste for at protestere mod den nedprioritering af forskning og uddannelse, der synes på vej i de nærmeste år – det gør vi.«

Det er til dig

Klar til studiet?

Få høretelefoner, Funtones og Fri Musik med Telia Startkit for 0 kr.

Sony Ericsson X10
mini pro fra

49 kr.

i udbetaling med
Telia Mobilaftale og
valgfrit abonnement

Telia Startkit

Kom godt fra start med din drømmemobil – og bli' klar til studiet, i den nye lejlighed, på kollegiet eller måske et helt andet sted. Med i Telia Startkit får du også:

- Skullcandy høretelefoner (værdi 299 kr.)
- Fri download af Telia Funtones (koster alm. datakost)
- Telia Fri Musik resten af året (værdi 79 kr./md.)

Gå i Telia og få dit eget Telia Startkit.

Telia
Startkit

TELIA
Butikkerne

Telia Mobil Startkit: ÅOP 0%. Kreditomkostninger 0 kr. Hvis du ønsker en Telia med en Telia Mobilaftale bestemmer du selv din udbetaling og din afdragsperiode. Du kan afdrage fra 1 til 24 måneder og vælge en udbetaling fra 49 kr. Dit sidste afdrag bliver afrundet hvis nødvendigt. Forudsætter samtidig oprettelse af et mobilabonnement i min. 6 mdr. fx On12 med surf til 449 kr./md. Min. pris for abonnement: 2.753 kr. Min. pris for Sony Ericsson X10 1.739 kr. Samlet min. pris: 4.492 kr. Kontantpris 2.616 kr. **Telia Fri Musik:** Fri download gælder ikke udenfor Telia's mobilnet. Pr. 01.01.11 koster Telia Fri Musik 79 kr./md. Se mere på telia.dk.

Kontakt Kundeservice på 80 40 40 29, hvis du vil vide mere.

TELIA

The Copenhagen University Islam Lecture Series

SEMINAR SERIES – These lectures aim to present important scholars working on topics of relevance to the Islam focus of Copenhagen University. We aspire to attract a wider audience and provide a lively platform for state-of-the-art research on Islamic thought, media, and public debate.

The programme is arranged by The Centre for European Islamic Thought (CEIT), www.teol.ku.dk/english/dept/ceit_eng, and The New Islamic Public Sphere Programme (CNIO), <http://islamicpublicsphere.hum.ku.dk>.

Foredrag om naturhistorie

DANSK NATURHISTORISK FORENING – Efterårets foredragsprogram byder blandt andet på følgende titler: Do Ghosts of Gondwana really live in New Zealand today? Konklusioner fra et menneskeligt fortidsgenom. Fisk fra marint Kridt i Mexico - og en rapport fra det '5. Møde om Mesozoiske Fisk' i Saltillo, NØ-Mexico. Møderne finder sted på torsdage kl. 19.30, den 16/9 dog kl. 17.00 i August Krogh Bygningen, Universitetsparken 13, Auditorium 01. Se foreningens fulde program på www.aki.ku.dk/dnf/.

Call for Bridge-it PhD project proposals

TRANSLATIONAL MEDICINE – Bridge-it calls for PhD project proposals within translational medicine. Bridge-building Research Initiative for Discovery Generation, Innovation and Translation is a newly established research and research education initiative of the faculties of Health Sciences, Life Sciences, Natural Sciences, and Pharmaceutical Sciences, University of Copenhagen. The key aim of the initiative is to train bridge-building researchers in translational medicine and to establish research projects that cross the boundaries of the traditional scientific areas of the faculties, departments, companies, as well as other formal structures. Bridge-it may provide up to a total of twelve 1/3 PhD scholarships to be used in matching funding with either industry or for cross-faculty PhD scholarships. For more information please go to www.share.life.ku.dk. Deadline for submitting the project proposals is 1 October 2010.

Hvem er årets bedste underviser?

UNDERVISNINGSPRIS – Nu har du chancen for at give din yndlingslektor, hvad hun fortjener: årets bedste underviser skal kåres. Du kender dem. De særligt gode dage. Hvor de studerende tænder, diskussionen bølger, og skel falder fra øjnene. Du glæder dig hele ugen til timerne med din yndlingsunderviser.

Nu har du chancen for at glæde din lærer. En gang om året fejrer Københavns Universitet den gode og inspirerende undervisning med at rektor uddele undervisningsprisen Årets Harald til en fremragende underviser. Prisen er opkaldt efter matematikeren Harald Bohr.

Kender du årets bedste underviser, og er du studerende eller ansat ved Københavns Universitet, kan du indstille en kandidat. Prisen kan både tildeles fast- og deltidsansatte undervisere.

Årets underviser fejres med en porcelænsugle og 25.000 kroner ved universitetets årsfest torsdag den 18. november 2010. Send en mail med dit/jeres motiverede forslag i en vedhæftet word-fil på højst 1 side til aarsfest@adm.ku.dk senest fredag den 1. oktober kl. 12.00.

ÅRETS HARALD 2008 – Ifølge Stuart Ward gælder det for undervisere om ikke at lukke hele biksen ned med deres egne teorier.

Fri fugl og fattig forsker

Københavns Universitet har i 30 år haft gavn af Lotte Thranes billige forskningsbaserede arbejdskraft. Jobbet i den akademiske verden bærer jo i høj grad lønnen i sig selv, kan man sige – lige indtil den dag, man er gammel nok til at blive sat på en isflage med kurs mod en tilværelse uden pensionsordning

TIMELØNNET FORSKER

AF CHRISTOFFER ZIELER

Dr.phil. Lotte Thranes akademiske karriere ligner mange andre akademiske karrierer, i det stadie, hvor det er normalt at geare ned og se tilbage.

Hun er 69 år og har derfor en hel del at se tilbage på: I bogreolen i den lille, rare lejlighed i Olfert Fischersgade står hendes afhandling i to bind om den sært oversete billedkunstner Lorenz Frølich. Dertil kommer de nogle og tres videnskabelige bidrag, hun har forfattet i årene på Københavns Universitet (KU), i USA, i Tübingen og i Norwich i England. Foruden en ordentlig bunke kulturjournalistik og minder om de mange, mange timer, hun har undervist studerende, siden hun i 1982 blev ansat på KU for første gang.

Kigger Lotte Thrane fremad, kan hun til gengæld imødesee et otium, der ikke helt ligner kollegernes; hun kan få sin folkepension, og hvis hun dertil løber stærkt og får sig nogle foredragsjob eller et par kurser her og der, kan hun måske hive indtægten op på noget, der ligner en dagpengesats. Hvis hun bliver presset, må hun tage et lån i sin andelslejlighed. For hun er slet ikke færdig med at ville forske og undervise. Det er kun KU, der er færdig med hende.

Hendes historie handler om et universitet, der gjorde brug af hendes energi og drivkraft, og som meget længe lod hende blive i forventningen om, at man tog sig af sine egne.

Afbrudt fordommelse

»Jeg kom sent i gang med at læse i en alder af 32 år,« fortæller hun, som forlod skolen, da hun var 15. »Jeg havde været ude at arbejde i mange år – som stewardesse blandt andet – men jeg syntes, at jeg blev dummere og dummere.«

Så hun tog skolebøger til en HF-eksamen med i kufferten til et længere ophold i Afrika. Og da hun vendte tilbage fik hun til sin overraskelse tårnhøje karakterer, der sendte hende ind på danskstudiet på en dispensationsordning for det arbejdende folk, en tidlig socialdemokratisk udgave af kvote 2-ordningen.

»Det var i den stenhårde, dogmatiske periode i første halvdel af 1970'erne, men de ekstra års ballast gav mig en modstandskraft over for det stærke ideologiske tryk. Vi var ikke mere end en håndfuld fra mit hold, der endte med at færdiggøre studiet,« siger hun. Frafaldet i 1970'erne var massivt.

»Da jeg blev kandidat, kan jeg huske at jeg tænkte, at jeg slet ikke var færdig med at lære. Så jeg tog magisterkonferens i mit eget fag og læste kunsthistorie ved siden af, mens jeg underviste på både overbygningen og grunduddannelsen.«

»Alle kendte hinanden i det faglige miljø. Jeg oplevede ikke nogen synderlig forskel i behandlingen af os deltidsansatte og de faste lærere – bortset fra lønnen, selvfølgelig – og vi blev hørt; vi var med til lærermøder og blev inviteret til at deltage i forskningsgrupper og lignende. Var man åben, nysgerrig og flittig, var man en del af fællesskabet. Man følte sig med andre ord værdsat.«

»Managementkulturen kom først til mange år senere, gud bedre det, selv om ledelsen også dengang vidste, at vi var nogle, der arbejdede meget billigt. Men vi blev behandlet ordentligt, ikke nedladende som i dag.«

»Jeg tænkte ikke på fremtiden, og jeg spurgte ikke: har jeg nu en pension, jeg kan leve af? I stedet tænkte jeg: du kan leve af det, du laver lige nu, og på et tidspunkt er du så god til det, at du sidder i en stilling på en avis eller på universitetet.«

Hun tager en slurk te, guller en bid grovbolle med en forbavsende brutal ost, inden hun sammenfatter: »Men jeg arbejdede som en hest, og jeg nød hver eneste ting, jeg lavede, og havde en ubændig tro på, at jeg nok skulle klare mig.«

»Og selvfølgelig søgte jeg alle de stillinger, der var. Det var nu ikke mange i 1980'erne, det var absolut trange tider.«

I dag kan hun se, at hun opførte sig lidt naivt i et meget politisk ansættelsesmiljø, hvor mange stillinger – helt uofficielt, selvfølgelig – allerede er besat, før de bliver slået op. »Det tog mig lang tid at finde ud af, så jeg gjorde nok også overflødige ting,« siger hun.

Fra Tübingen over Norwich til København

I anden halvdel af 1980'erne fik Lotte Thrane et Fulbrightstipendium og rejste et år til USA med et projekt om romantiske brevvekslinger.

I USA arbejdede hun på sin ph.d.-afhandling, og imens skrev hun kronikker og kulturjournalistisk til aviser og tidsskrifter.

Fordi hun i perioder havde stillinger uden for KU, var det

ikke for alvor nødvendigt for fakultetet at 'sætte hende på græs', sådan som det uofficielt omtales, når en timelønnet underviser i en periode ikke bliver genansat, så man ikke risikerer at komme på kant med de EU-regler, der sætter grænser for, hvor længe universitetet må spise en underviser af med en løs ansættelse.

I 1995, en uge efter at ph.d.-graden var i hus, fik Lotte Thrane et professorvikariat på Eberhard Karls-Universitetet i Tübingen. Det fulgtes af en fast stilling som lektor på University of East Anglia i Norwich, men et treårigt lektorvikariat på instituttet i København kaldte hende hjem igen.

»I mit lektorvikariat, hvor jeg jo arbejdede og var lønnet præcis som mine fastansatte kolleger, gik det op for mig, at jeg som ekstern lektor havde lavet forskningsbaseret undervisning. Her lærte jeg noget om forskelsbehandling. Jeg og mine deltidsansatte kolleger udførte fuldstændig samme slags arbejde som de fastansatte. Til en meget ringere løn og med meget dårligere ansættelsesforhold.« siger hun.

»Og der må jo være et eller andet svagt sted i ens hoved,« fortsætter hun, »når man har været undervisningsassistent og ekstern lektor så længe, og ikke på et eller andet tidspunkt siger, at nu kan det være nok.«

»Jeg kan ikke svare andet til det, end at det er dejligt og meningsfuldt og tilfredsstillende, også fagligt, at undervise

på universitetet ... eller, det har det været.«

Hun siger det uden tegn på bitterhed. I det hele taget er der ikke hverken bitterhed eller slukøretthed over den 69-årige kvinde, men der er en hel del vrede.

»Jeg synes jo, jeg har mindst ti gode arbejdsår endnu!« siger hun. Og ser ud som om, det er en underdrivelse.

Farvel fra KU

Københavns Universitet takkede af cirka samtidig med, at Lotte Thrane forsvarede sin doktorafhandling.

»14 dage efter, at jeg havde forsvaret min disputats sidste efterår, fik jeg at vide, sådan tilfældigt, at et planlagt overbygningskursus, som jeg skulle undervise i til foråret, ikke blev oprettet,« siger hun. »Men var det ikke en aftale? spurgte jeg, og fik svaret: Kunne jeg da ikke læse indenad?«

»Og jeg sagde *hvad for noget!*? Jamen, kunne jeg ikke regne ud, at med den økonomi, der var, kunne de da ikke tage en ekstern lektors undervisning op på overbygningsniveau. Omtrent sådan faldt ordene.«

Det hører med til historien, at det var institutlederens forslag, at Lotte Thrane forberedte det pågældende kursus til forårssemestret 2010.

Kollegernes apati

Hvordan ser Lotte Thrane så i dag på de kollegaer, der har deres på det tørre?

»Jeg vil ikke proletariseres, og det bliver jeg, hvis jeg lammefromt finder mig i forholdene, tager imod varmemhjælp og brillehjælp og hvad man ellers tilbyder fattige pensionister. Jeg vil forsørge mig selv.«

FOTO: LARS JUUL HAUSCHILDT

»Vi tilhører to verdener,« siger hun efter en kort betænkningstid. »Da det begyndte at gå op for mig, hvad det her handlede om, forsøgte jeg at tale om det med mine kolleger, og de har været påfaldende uinteresserede. Der er en underlig ligeglad kulde eller måske snarere døvhed i deres attitude. Jeg kan huske en bemærkning fra en nu pensioneret kollega, da jeg fortalte, at jeg ikke fik nogen pension.«

»Jamen, hvorfor betaler du ikke bare selv ind til en pensionsordning? spørger han så, og jeg forklarer ham, at det er der slet ikke penge til med min løn. Nåh, siger han og bliver lidt mundlam, men han glemmer det hurtigt igen, for allerede ugen efter undrer han sig over, at jeg ikke skal deltage i en dyr konference, som arbejdsstedet vel at mærke betaler for ham.«

»Og derpå fortalte han mig om alle de interessante steder,

han ville rejse til, når han skulle pensioneres – 'for pensionskassen forgylder mig jo nærmest,' som han sagde.«

Ved en anden lejlighed udtrykte Lotte Thrane over for en anden kollega bekymring for, hvorvidt hun ville få forskningspenge til et projekt, så hun kunne forske videre.

»Men Lotte, man kan jo godt forske, selv om man er gået på pension,« lo vedkommende. Og det er jo uomtvisteligt sandt.

Om end det forudsætter, at man har noget andet at leve af. »Som jeg sagde til ham,« siger Lotte Thrane, »jeg kan ikke leve af de knap 10.000 kroner, jeg får udbetalt hver måned – folkepension, atp og en smule fra magisterforeningen. Altså må der arbejdes. Og det bliver rengøring og forskellige former for konsulentarbejde, når det falder for.«

»Jeg har ikke noget imod at gøre rent eller arbejde som

hjemmehjælper. Jeg synes bare, det er idiotisk, en form for spild, at jeg med min lange uddannelse og masser af kompetencer ikke bliver brugt. Politikernes snak om at anvende intelligensreserverne – jeg nægter at tage ordene *gråt guld* i min mund! – klinger hulere og hulere. Og jeg vil ikke proletariseres, og det bliver jeg, hvis jeg lammefromt finder mig i forholdene, tager imod varmemhjælp og brillehjælp og hvad man ellers tilbyder fattige pensionister. Jeg vil forsørge mig selv.«

»Jeg troede, klassesamfundet var dødt,« siger hun. »Det er det ikke. Og at kampen skal udkæmpes mellem højtuddannede i pensionsalderen, havde jeg ikke regnet med.«

chz@adm.ku.dk

FAKTA

Deltidsansat på KU

Universitetet bruger eksterne lektorer på mange forskellige fag.

Som ekstern lektor er man timeansat, man optjener ikke pension og har ikke ret til løn under sygdom og lignende.

Formålet med ekstern lektor-ordningen er at trække personer med særlig ekspertise ind på universitetet, hvor de kan arbejde ved siden af deres almindelige. Fx kan en kontorchef i et ministerium undervise i Offentlig Ret.

På Det Humanistiske Fakultet er der ansat mange eksterne lektorer, som ikke har en karriere ved siden af. Derfor går kritikken af

KU på, at man bruger den timelønnede arbejdskraft til at dække universitetets grundlæggende behov for forskningsbaseret undervisning på en billigere måde.

De deltidsansatte arbejder som eksterne lektorer eller undervisningsassistenter. De må maksimalt have 780 timer om året, og de får ikke løn til deres forskning, som for manges vedkommende udføres i fritiden. For mange foregår hele karrieren på timeløn.

I årevis har der stået en strid mellem de timelønnedes organisation og universitetsledelsen om retten til nogle af de goder, som fastansatte per automatik har krav på.

KU-ledelsen bekræfter, at pengene spiller en afgørende rolle – man

har slet og ret ikke økonomi til at 'normalisere' forholdene for de mange timeansatte undervisere.

Dansk Magisterforening støtter de timelønnedes krav, og i 2010 erkendte Institut for Kultur og Kulturvidenskab, at man havde ansat cirka 30 undervisere på ulovlige vilkår. De 30 er blevet tilbudt faste stillinger, hvilket koster KU omkring 600.000 kroner om året.

»Når man ansætter folk i så mange år som disse undervisere, så må det jo være fordi de leverer en god indsats. Og det bør universitetet også være villigt til at betale for,« har DM's formand, Ingrid Stage, udtalt til Universitetsavisen.

» Vi burde kunne tale med hvalerne «

Han bevæger sig i en verden, hvor fabler, science fiction og hård videnskab går hånd i hånd. Mød den verdensberømte forsker Reinhardt Møbjerg Kristensen, som leder efter nyt liv, bevæbnet med mikroskop, opdagertrang og tålmod.

ZOOLOGI

AF MY KRISTENSEN

Reinhardt Møbjerg Kristensen holder meget af hvaler. Men hvalerne er allerede fundet og beskrevet, så han leder i stedet efter mikroskopiske havdyr i sin jagt på manglende grene i Livets Træ og forståelsen af, hvordan livet opstod på jorden. Det er nysgerrigheden efter det nye der driver ham, og han er sikker på, at man i fremtiden vil gøre de største nyopdagelser i verdenskortets store, uudforskede blå.

I en alder af 61 år har han navngivet to børn og tre splinternye dyrerækker, ledet Galathea 3-ekspeditionen i Salomonhavet, Arktisk Station på Diskøen i Grønland og er blevet udnævnt til forskningschef for Statens Naturhistoriske Museum.

Han har beboet halvdelen af verdens kontinenter, fundet ligheder mellem vestjyder og grønlandere og vendt op og ned på tidligere klippefast viden ved at opdage et dyr, som lever helt uden ilt. Han mener, menneskene bærer skylden for, at vi endnu ikke taler med hvalerne, og så er han lydhør for skipperskrøner om altædende bedstemødre og dræbermuslinger, fordi han har erfaret, at der sjældent er røg uden ild.

Klemt i provinsen

»Godt – skal vi sige, det var det?« Reinhardt slår let i bordet og famler efter den lille mikrofon, jeg har sat fast på hans skjortekrave.

»Men ...« piber jeg.

Efter tre timer på Zoologisk Museum er jeg en overrumplet journalist. Styringen er mistet for længst, og min spørgende rolle udskiftet med en lyttende. Interviewet er blevet til fortællertime.

Nogle gange taler han med en så minutøs, detaljeret langsomhed, at jeg glemmer, hvad

det hele begyndte med, og andre gange går det så tjept, at han har været på Mars og tilbage, før jeg konfust når at krølle panden.

Han smiler meget, og når han gør det, blinker en guld tand fra den ene kind. I hans studietid blev tre faktorer præsenteret som nødvendige forudsætninger for liv. De to er siden afkræftet – det var ilt og solenergi. Den sidste forudsætning er vand – og det er der jo nok af på Den blå Planet.

Han møder mig med brune øjne, sort skjorte og grønt slips, og tøjlet er dekoreret med tryk. Det forestiller Ballonbjørnedyr - et mikroskopisk bamselignende væsen med runde ting på fødderne.

Tilværelsen startede han som ordblind bonde søn i Vestjylland. Der var lavt til loftet og langt til skole. Selv om Reinhardt ikke vidste, hvad han skulle i livet, var det ikke en del af planen at arve familiegården:

»Det stod helt klart. Det var et meget lukket samfund. Alt for snævert. Man var ikke godkendt før efter fem generationer. Johannes V. Jensens beskrivelser er som taget ud af virkeligheden.«

Naturen var et plus blandt minusser, og det var også der »i hullet vest for Brande,« at unge Reinhardts opdagelsestrang fødtes.

»Vi var meget fattige, og så dyrker man eskapismen. Min bror var interesseret i stjerner, så han kiggede op, og jeg kiggede ned under kokasserne.«

Broderen blev senere astronom og opfandt en radio, man kan høre stjernesked i.

Sexede søslanger

På Reinhardts kontor er væggene plastret til med postkort, billeder af børn, børnebørn og bjørnedyr. På tavlen hænger farvestrålende tegninger af den første opdagelse, det lille korset-

dyr, som i anledningen af efterårsferien på Zoologisk Museum er blevet farvelagt af kreative børn med gul, blå og pink. I en træramme står hans første insektsamling – biller fra Tyrkiet og Iran.

For at gøre sine opdagelser umiddelbart forståelige har Reinhardt måttet udvikle en teknik til at lave modeller af de mikroskopiske dyr. Dyrene er blevet forstørret utallige gange og er nu repræsenteret i 3D i en glasblok, hvor bittesmå bobler agerer pixels. Bjørnedyr, kæbedyr og korsetdyr er blevet til smukke mønstre.

I samme lokale sidder en studerende, Henriette, og gennemser en prøve fra den omdiskuterede Galathea 3-ekspedition i sit mikroskop. Hun viser stolt et nyt bjørnedyr frem fra Solomonhavet.

»Jeg bliver så vred, når folk siger, at der ikke kom noget ud af Galathea 3,« erklærer Reinhardt. »Alle siger det. Der skulle jo helst komme et havuhyre op med det samme.«

»Hvis der står en i en våddragt og holder en havslange, er det sådan noget man filmer. Det er sexet. Problemet er, at det ikke er sexet at sidde og udsortere dyr, og at det tager lang tid. Men til gengæld kan jeg garantere for resultater!«

Den afskyelige snemand

Men hvad forventer du da at finde?

»Det er Livets Træ, det drejer sig om. Hvordan opstod livet, og hvordan udviklede det sig på jorden? Ser man på en globus, er det meste jo dækket af hav, og de fleste have er over 4.000 meter dybe, det vil sige, at cirka 60 procent af Jorden ikke er undersøgt.«

Men hvorfor blev det netop dig og de bittesmå dyr?

»Fordi det er der, der sker mest i dag. Meiofaunaen er the last frontier, og det tiltrækker mig. Jeg kunne da godt tænke mig at tage til Hi-

FOTO: LARS JUUL HAUSCHLDT

malaya og finde den afskyelige snemand. Det er sikkert en orangutang, vil jeg tro.«

De største opdagelser venter dog i dybhavet. »Og vi snakker om rigtig store opdagelser. Mest spændende er det helt nye. Det er en slags opdagelsesrejse at sidde med sit mikroskop og finde nye former for liv, som ikke er set før.«

Kæmpekrabber og skræmmeskrøner

Han viser mig hjemmevant rundt på sit museum og erklærer, at jeg ikke forlader stedet uden at have set hvalkældereren.

»Det får du simpelthen ikke lov til, det gør du altså ikke.«

Rejsen til kældereren går i zigzag ned gennem bygningen. Vi passerer reol efter reol med dyr i spritlage.

Han hilser på alle vi passerer. Her virker rart og lugter lidt af muld. En japansk kæmpekrabbe hænger i sin glasramme ved siden af store, trætte planter. På en tavle hænger et skrumpehoved, som Reinhardt guldtandsglimtende præsenterer som museets tidligere kurator. Og så når vi til det, han vil vise mig.

»Killer clams! Ja, de bliver ikke så store i dag, for de smager enormt godt.« Han slår armene ud i retningen af en kæmpemæssig muslingskal med bølget kant.

»Jeg bliver så vred, når folk siger, at der ikke kom noget ud af Galathea 3«

Hvorfor hedder de sådan?

»Hvis en dykker stikker sit ben derind og den lukker i – så bliver han hængende. Jeg ved ikke om det passer, men jeg har hørt om en, der skar sit ben af, det ville han hellere end at drukne. Det er nok en skrøne som meget andet, men det er en god historie.«

Tilfreds fortæller han, at meget eksisterende viden hele tiden udfordres. Et nyligere fund af skeletter af dværgmennesker i Indonesien underminerer hidtidige antagelser om menneskets evolution. Blandt andet idéen om menneskers og chimpansers evolutionært helt tætte forbindelse.

»Dværgmenneskets hjerne er mindre end chimpansens. Og spørgsmålet er, om ikke dværgmennesket levede indtil for ganske nylig? Der flourer en historie om en lille glubsk bedstemor på de kanter. Der fortælles om små mennesker, som kom og tog børnene – og spiste dem. Og på præcis de øer har man nu fundet dværgskeletterne.«

Smilende tilføjer han: »Vores nisser var nok bare neandertalere.«

Hvalkælderens hemmeligheder

»Sesam, luk dig op!« Reinhardt taster koden til kælderen. Hvalkælderen er en gammel parke-

ringskælder, hvor bilerne har måttet vige for gigantiske skeletter. Skiltet på væggen formaner, at man ikke må røre ved knoglerne.

Reinhardt fortæller, at når en grønlandshval rasler med barderne, så lyder det som en raslen af gardiner, og at den første babyhval i knap 200 år er spottet i Diskobugten sidste vinter. Den sidst kendte unge kigger på mig med sine glasøjne. De har punerede den og dens mor i 1843.

Reinhardt mimer hvalernes sang.

»Jeg synes, det er dybt fascinerende, at nogle af de mest intelligente dyr, der lever sammen med menneskene, har vi ikke lært at snakke med. Og jeg mener, det er menneskenes skyld.«

Mener du, at vi kommer til at kunne kommunikere med hvaler?

»Altså – det burde vi kunne!« Men det gider han ikke snakke mere om. I stedet spørger han, om jeg ved, hvor gammel en grønlandshval bliver. Det gør jeg ikke.

»Den sidste blev skudt i 1973, da jeg kom derop første gang, og så troede man, den var udryddet. I dag har vi over 3.000 dyr omkring Disko om vinteren, og vi ved ikke, hvor de kommer fra. Og her kommer rygterne så: da jeg var deroppe, blev der fundet en harpun i en af grønlandshvalerne. Den var dateret 1785, og der gik alle de her skipskrøner om, hvor gamle hvaler blev, >

DRÆBERMUSLING – Den har fået sit navn fordi den kan klappe i, så menneskelemmerne ikke kan stille noget op. Ofte dræber vi dog dem, før de bliver så store: det er en stor delikatesse, fortæller Reinhardt Møbjerg Kristensen og kærtegner muslingens blondkant.

»Det er dybt fascinerende, at nogle af de mest intelligente dyr, der lever sammen med menneskene, har vi ikke lært at snakke med. Og jeg mener, det er menneskenes skyld.«

Reinhardt Møbjerg Kristensen om hvaler

men jeg tænkte, at harpunen nok var blevet genbrugt.«

Skepsis blev dog hurtigt vendt, da en harpuneret hval fra Alaska viste sig at have en stenharpun i sit skind. Harpunen tilhørte en inuitkultur, der var uddød 200 år forinden.

Hvalen viste sig at være 211 år gammel.

»Det er helt vildt uhørt! Det er sikkert de hvaler, der var omkring Disko, som er stukket af, fordi der blev skudt for meget på dem. Jeg synes, det er sådan en fantastisk historie – og den er næsten rigtig. Det kan godt være, jeg overdrev lidt,« griner han.

Levende, frosne bjørnedyr

På vejen op fra kælderens støder vi på en kumrefryser med skiltet: 'Indeholder levende, frosne bjørnedyr - Reinhardt'. Fra de største dyr til de mindste. Flere af prøverne er opbevaret i gamle Carte d'Or-bøtter.

»Dem her lever jeg op igen – de er i et stadie, hvor de kan genoplives. Det er derfor vi kan sende dem ud i rummet. Det er det, jeg får de fleste af mine forskningspenge til, fordi NASA og navnlig ESA er meget interesseret i det.«

Skal Mars da besættes af bjørnedyr?

»Nej! Det er mennesker, vi tænker på. Hvorfor kan de her dyr klare det, når vi ikke kan? Hvis man fryser mig ned, er jeg jo stendød, så hvorfor kan det her dyr så overleve? Vi kommer tættere og tættere på, og det er faktisk ikke så mærkeligt. Meget af vores væv kan nedfryses, så hvorfor ikke det hele?«

Jeg kender ikke svaret, så Reinhardt skynder sig at fortælle, at man for tiden arbejder på fryse rottehjerter ned, og at nedfrysning af menneskelige organer er lige om hjørnet. Hvad det betyder i forskerår, ved jeg stadig ikke.

En jyde i Grønland

Som videnskabelig leder af Arktisk Station 1976-1979 blev Grønland Reinhardts Møbjerg Kristensens nye hjem, og selv om byen Qeqertarsuaq/Godhavn var lille og naturen barsk, faldt han og familien godt til.

»Jeg passede så godt ind deroppe, fordi det var samme lille slags samfund, som hjemme i Jylland. På en eller anden måde vendte barndommen tilbage. Det var nok derfor, jeg overlevede så godt som jeg gjorde, mens andre gik ned på det.«

Hvad var hårdt?

»At alle kendte hinanden, intrigerne og sådan. Og så også, at der var så mange mennesker, der døde. Ens bedste venner er pludselig væk – man falder gennem isen, man forsvinder. Det er slet ikke noget, vi kender i vores samfund. Naturen er så barsk.«

Han fortæller om elværksbestyreren, som tog ud for to år siden og aldrig blev fundet; om arkæologen, der blev overfaldet af en isbjørn her i sommer; og om geolog-vennen, der gik for langt ind under en gletsjerfront, selv om isen lød forkert.

Helte, skurke og ansvar

Da jeg spørger ham, om der er noget, han er bange for, svarer han uden betænkningstid.

»Jeg er ikke bange for at miste mit eget liv. Døden har jeg set i øjnene så mange gange, at det ikke betyder noget længere. Men mit job kræver, at man er lidt bange. Så det, jeg frygter mest hos mig selv er, at jeg til sidst tror, jeg kan gå på vandet. Der er visse grænser, man skal lade være med at overskride. Jeg kan blive angst for at fejlvurdere mig selv og komme til at trække andre med ind i det.«

Derfor er hans helte også de historiske ekspeditionsledere, som, når de nåede det muliges grænse, forstod at vende om. De gode helte skilles let fra de onde ved deres varetagelse af ansvaret for deres medrejsende. Mistede de livet eller blot tæerne?

Den største af de største er Ernest Henry Shackleton, der måtte opgive at nå til Sydpolen som den første.

»Grunden til, at jeg beundrer ham, er, at han kun var 156 kilometer fra målet, men kunne se at det ville gå galt, så han vendte om for at hans ekspedition ikke skulle omkomme. Det er en mand, man må tage hatten af for.«

Superskurken finder han i briten Robert F. Scott, som skød en af sine mænd som straf for, at han havde spist sine snørebånd, da han var sultedøden nær.

Fortællertimen er slut. Skrøner og science – hvad er hvad? Det gør ikke indtryk på Reinhardt, da jeg fortæller ham, at det er svært for mig, at skrive om ting, han har hørt, som måske er rigtige. Han griner bare, og guldanden glimter:

»Der er masser af skrøner, men der er næsten aldrig røg uden ild.«

FAKTA

Blå bog

Reinhardt Møbjerg Kristensen,

- Født 1948.
- Professor, ph.d., hon.dr.scient. Zoolog, polarforsker, forskningschef for Statens Naturhistoriske Museum,
- Leder af Galathea 3-ekspeditionen til Solomon-øerne og rådsformand ved Arktisk Station.
- Har beskrevet og navngivet tre dyrerækker, nemlig nemlig 'korsetdyr' i 1983, 'ringbærere' i 1995 sammen med zoolog Peter Funch og senest 'kæbedyret' i 2000.

Reinhardts dyrerækker

Korsetdyr: Række af marine mikroskopiske dyr. Korsetdyr er 0,05 - 0,7 mm lange og lever i havbunden som en del af den såkaldte meiofauna (dvs. flercellede dyr af denne størrelse)

Ringbærere: Marin dyrerække levende på hummere. Navnet hentyder til den ciliekrans, som omgiver mundåbningen på det fastsiddende stadium af ringbærere.

Kæbedyr: (Limnognathia maerski): Lillebitte dyr med usædvanligt komplekse kæber, som består af hele 32 dele, og man ved stadig ikke hvorfor, da dyret bare spiser bakterier. Den er opkaldt efter Mærsk McKinney Møller, fordi den blev opdaget på jomfrurejsen med skibet Porsild, som Mærsk havde givet Arktisk Station i gave.

Bjørnedyr

Række af mikroskopiske dyr, som er nært beslægtet med leddyr. Bjørnedyr har fire par ledede ben med kløer eller sugekopper, som oftest sidder på fødder med tæer. Med en størrelse på kun 0,05-1,2 mm hører de til de mindste flercellede dyr, der findes. De fleste bjørnedyr udsuger planteceller og bevæger sig på en sløv, bjørneagtig måde. Nogle kan klare at tørre fuldstændig ud og at blive frosset ned til hele minus 271 grader. Læs mere om det overlevelsesdygtige bjørnedyr og dets ture ud i rummet på:
<http://ing.dk/artikel/95273-bjoernedyret--det-foerste-eksempel-paa-interstellart-liv>

Zoologisk Museum flytter

Botanisk Have, Geologisk Museum og Zoologisk Museum har slået sig sammen i Statens Naturhistoriske Museum, og det hele skal samles omkring Botanisk have.

Indtil videre er det meste blot idéer, men nogle har gjort sig den umage at lave et par små film, så man kan tage en virtuel tur ind i deres forestillinger.

<http://nyt.snm.ku.dk/idekonkurrence/film/>

TIVOLI

KOM GRATIS I TIVOLI MED DIT STUDIEKORT

Tivoli byder alle nye – og gamle – studerende velkommen til et nyt semester ved at tilbyde fri entre fra 1. september – 26. september. Alt du skal gøre er at vise dit studiekort eller optagelsesbrev i indgangen.

IT-UNIVERSITETET I KØBENHAVN

Studiestart til
januar 2011

FØLGER DU MED ITDEN?

- 98% af vores **dimittender i Softwareudvikling** har job*
- 96% vil anbefale andre at tage uddannelsen*
- 62% havde job inden studiets afslutning*

ITU.dk

* Dimittendundersøgelse 2008

Mark Skarsfeldt vil gerne bruge 15 måneder i en stor medicinalvirksomhed til at skrive speciale. Firmaer finder det nemlig ikke umagen værd at tage specialestuderende i kun seks måneder, for det koster for mange ressourcer i oplæring, siger Lundbecks industrivejleder

Lundbeck lokkede med specialekontrakt

ERHVERVSSPECIALE

AF ANDERS FJELDBERG

Den korteste vej er ikke altid den bedste vej.

For Mark Skarsfeldt, kandidatstuderende på lægemiddelstudiet på Københavns Universitet (KU) på Farma, virkede det ikke spor tiltrækkende at skulle gå over til en opslagstavle på KU fyldt med specialer, der allerede var slået op, og alle af en varighed på seks måneder.

I stedet ville han selv finde sit speciale i industrien. Det virkede mere målrettet og meningsfyldt for ham.

»Der er større chancer for at lave noget arbejde i en industrivirksomhed som en del af et speciale, fordi det indeholder data og konklusioner, der kan bruges til noget bagefter, end på universitetet,« mener han.

Mark Skarsfeldt fandt sit specialeemne i industrien. Siden april 2010 har han været i gang hos medicinalvirksomheden Lundbeck i Valby med at undersøge, hvordan en receptor i det menneskelige centralnervesystem fungerer. Til gengæld er det planlagt at vare i 15 måneder.

Tager længere tid

Det er ikke bare ni måneder længere end de seks måneder, et speciale officielt må vare ifølge nye regler fra Videnskabsministeriet. Det er endog længere end de ni til 12 måneder, som industrivirksomheder normalt foretrækker.

Det er der nogle bestemte årsager til, og Mark Skarsfeldt er på det rene med dem.

»Mit speciale varer i 15 måneder, for jeg ville slet ikke kunne nå at lære alt det, jeg skal på et halvt år,« siger Mark Skarsfeldt. Hans industrivejleder hos Lundbeck, Søren Møller Nielsen, stemmer i:

»Hos Lundbeck ser vi helst, at folk arbejder med deres speciale i et år, fordi teknologierne og metoderne bag ved specialet tager tid at lære, og der går flere måneder, bare før man har overblik over valget af metoder. De første tre til seks måneder er også ren oplæring fra Lundbecks side. Først derefter høster Lundbeck lidt af værdien hos den studerende,« fortæller Søren Møller Nielsen.

Opgaver i periferien

Hvad angår de opgaver, en specialeskriver kan lave hos Lundbeck, gælder det, at Lundbeck har tilstrækkeligt med ansatte til at belyse *targetopgaverne*, som er de opgaver, der ligger inden for et i forvejen fastlagt projektområde. De studerende skal arbejde med noget andet end *targetopgaverne*, fortæller Søren Møller Nielsen.

»De studerende arbejder i stedet med de opgaver, der kan blive til noget i fremtiden. Opgaverne vil ligge i periferien af vores normale arbejdsområder. Studenterne kan øge fokus på detaljer, vi normalt ikke selv ser på, og de er med til at skabe et ekstra drive hos Lundbeck. For de studerende kan det også være spændende at

komme med i en projektgruppe for at finde ud af, hvordan man får et lægemiddel optaget i hjernen, for det er jo Lundbecks fokus.

Desuden er Lundbeck en international virksomhed, hvor alle skal kunne begå sig i hele virksomheden og kunne fremlægge deres sager overalt, og også Mark Skarsfeldt kommer ud at se noget, der ligger uden for hans eget snævre fagområde. Mark Skarsfeldt skal for eksempel helt praktisk arbejde med på et projekt sammen med Lundbeck i New Jersey i USA,« fortæller Søren Møller Nielsen

Mulighed for løn

Mark Skarsfeldts vejleder på KU, Hans Bräuner Osborne, der er professor på Institut for Medicinalkemi, bekræfter Søren Møller Niensens ord.

»Populært sagt finder industrivirksomhederne, at det ikke er umagen værd kun at have specialestuderende i et halvt år, da de koster for mange ressourcer til oplæring i forhold til, hvad virksomhederne får tilbage. Ved etårige specialer begynder regnestykket at gå op for firmaerne,« siger Hans Bräuner Osborne.

Han fortæller også, at flere af de store firmaer, som for eksempel Lundbeck, tilbyder en mindre løn for de sidste seks måneder under for eksempel et etårigt speciale som kompensation for, at virksomhederne kræver, at man forlænger sit speciale.

»Det er således helt normalt, at man går på SU i de første seks måneder, og så får løn og

eventuelt også SU, hvis man har mere SU tilbage, i de sidste seks måneder af specialetiden,« fortæller Hans Bräuner Osborne.

Skab selv første kontakt

Mark Skarsfeldt fik sin kontakt til Lundbeck gennem en bekendt, der i forvejen havde arbejde hos Lundbeck. På den måde fik han den første kontakt til Søren Møller Nielsen og efterfølgende defineret et projekt til et speciale. Hvis ikke man kender nogen i forvejen, så er der andre veje at gå.

»Når der på mit studium er foredrag om lægemiddeludvikling, er det ofte folk fra lægemiddelvirksomheder, der holder foredraget. Det giver mulighed for at få kontakt. Man kan for eksempel gå hen til foredragsholderen og sige, at man finder det spændende, de lige har talt om, og så kan man måske få kontakt den vej. Det er dog også en mulighed, at nogle af universitetets egne undervisere kender til mulige projekter i industrien,« siger Mark Skarsfeldt. Han tilføjer, at man skal være klar over, at man skal gøre alting selv:

»Universitetet presser overhovedet ikke på, for at de studerende kontakter private virksomheder, og man må selv lave alt bearbejdet. Mit vigtigste råd er derfor, at man brænder for det, man vil lave.«

FAKTA

Mark Skarsfeldts blå bog

- Student 2005, bor på Frederiksberg, bachelor i biologi, KU, sommeren 2009.
- Begyndte på Lægemiddelvidenskab på Det Farmaceutiske Universitet i august 2009, på linjen Drug Discovery.
- Begyndte på sit speciale i april 2010, planlagt at være færdig som cand.scient.pharmaceutical.science i september 2011.
- Mark Skarsfeldts speciale hos Lundbeck hedder Farmakologisk karakterisering af mGluR5 receptoren.

Specialet skal undersøge, hvordan mGluR5 receptoren fungerer med henblik på behandling af sygdomme i menneskets centralnervesystem.

Regler om kandidatspecialer og bachelorprojekter

Reglerne for at lave kandidatspecialer og bachelorprojekter er reguleret i Uddannelsesbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 338 af 6. maj 2004 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne), og for dem eksisterer der ingen offentlige ordninger med mulighed for økonomiske tilskud (ud over SU), sådan som der gør det for eksempel til en erhvervs-PhD-ordning.

Bestemmelsen om, at universitetet skal godkende opgaveformuleringen for kandidatspecialet, og samtidig fastsætte afleveringsfristen og en plan for specialevejledningen, er en udløber af Velfærdsaftalen indgået i juni 2006, der trådte i kraft den 1. september 2007.

Kilde: Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

FAKTA

Spis mere af alt det gode

Sådan skal din kost se ud, hvis du vil spise efter principperne i Ny Nordisk Hverdagsmad:

Flere frugter – mindst 2100 gram om ugen

For eksempel blommer, hyben, kvæde, pærer, rabarber og æbler. Især bær fra de danske skove er en overset sund og kulinarisk spise.

Flere grøntsager – mindst 2800 gram om ugen

For eksempel bladgrøntsager, beder, løg, græskar, tomat, agurk, rodfrugter, bælgfrugter og kål. De mange forskellige kålsorter og rodfrugter bør fylde meget mere i danskernes kost end de gør i dag – de er billige, nærende og trives godt i det nordiske klima.

Flere krydderurter – så meget som muligt

For eksempel bredbladet persille, dild, karse, kørvel, persille og purløg. Vi danskere spiser næsten ikke friske krydderurter, men det bør vi skrue op for.

Flere planter og svampe fra de vilde landskaber – Mindst 35 gram om ugen

For eksempel brøndkarse, ramsløg, brændenælde, skvalderkål, løgkarse, hyldeblomst og svampe som kantareller, Karl Johan og Østershat. Udvalget er årstidsbestemt.

Mere fuldkorn – mindst 525 gram om ugen

Den store mængde hvede, vi spiser i dag, kan med fordel erstattes af for eksempel havre, byg og rug.

Flere nødder – mindst 210 gram om ugen

For eksempel hasselnødder, kastanjer og valnødder.

Mere fisk og skaldyr – mindst 300 gram om ugen

For eksempel brisling, havtaske, helleflynder, kongekrabbe, linefanget østersølaks, makrel, muslinger, mørksej, rejer, rødspætter, sild, skrubbe og torsk.

Mindre kød – 600-700 gram om ugen

Danskerne skal skære ned på kødforbruget, til gengæld skal det kød, vi spiser, være af højere kvalitet, og en lille del af kødet kan komme fra vildt som agerhøns, fasaner, gråænder og harer.

Mejeriprodukter skal stadig have en central plads i det danske køkken. Spis så lokalt og regionalt, økologisk og bæredygtigt som muligt.

Kilde: Grundlag for Ny Nordisk Hverdagsmad, OPUS, August 2010

Rødkålssalat med blommer og hasselnødder

Ingredienser

- ½ rødkålshoved
- 1 knsp. salt
- 1 ½ spsk. balsamisk blommeeddike
- 1 spsk. koldpresset rapsolie
- 4 blommer (reine claudes, mirabel eller lignende)
- 60 g afskallede hasselnødder, evt. friske

Fremgangsmåde

Tænd ovnen på 150 grader. Snit rødkålen i tynde skiver, og skyl og slyng den. Vend kålen med salt, og lad den stå og trække et par minutter. Tilsæt eddiken, og vend godt rundt. Skyl blommerne, halver og udsten dem, og skær dem i tynde skiver. Bag hasselnødderne ved 150 grader i 10 minutter. Lad nødderne køle af, og hak dem groft. Spisetid: Vend blommerne, hasselnødderne og olien sammen med rødkålen. Smag til med salt og lidt ekstra blommeeddike, og server.

Kilde: www.idegryden.dk

ÅRSTIDERNE – Det gælder om at følge med i naturens sæsonbestemte udvalg, hvis du vil spise lokalt. I sensommeren og efteråret er det højsæson for æbler.

FOTO: SIMON LADEFOGED

GASTRONOMISK IVÆRKSÆTTER – Claus Meyer er blandt andet kendt fra tv-programmet Meyers Køkken og gjorde comeback som tv-kok i 2007 i det nordiske mad- og rejseprogram Mad i Norden – Smag på Danmark – med Meyer. Han er en af hovedmændene bag Ny Nordisk Hverdagsmad.

Fra NOMA til folkekøkken

Det nordiske gourmetkøkken har fået en folkelig forskningsbaseret fætter: det er sundt, bæredygtigt og regionalt, det er Ny Nordisk Hverdagsmad

MAD

AF KRISTINA HELENA KRISTENSEN

Ti gange så mange bær, tre gange så meget kål og fem gange så mange rodfrugter. Det er bare nogle af retningslinjerne for den nye danske kost, som skal gøre kål på fedme og livsstilssygdomme.

Forskere fra Life på KU har i samarbejde med Claus Meyer udarbejdet et omfattende sundt, regionalt forankret måltidssystem, Ny Nordisk Hverdagsmad, der overordnet set handler det om, at vi skal lære at tilberede vores egne nordiske råvarer på en ny og sundere måde.

Et femårigt tværfagligt forskningsprojekt, OPUS, skal nu bevise, om maden har den formodede effekt.

I første omgang skal 200 overvægtige voksne, der måske lider af forhøjet kolesteroltal eller blodtryk, leve af enten Ny Nordisk Hverdagsmad eller gennemsnitlig dansk mad i et halvt år. Formålet med projek-

tet er at undersøge effekten af de to forskellige slags fødeindtag. I den anden del af forsøget skal Ny Nordisk Hverdagsmad så testes på 1.000 otte-tiårige skolebørn.

Kål er det nye sort

Det nye måltidssystem blev præsenteret sidst i august på Café Væksthuset på Life med workshop og fællesspisning.

Dagens menu består af strandkrabbesuppe med torsk og rodfrugter og brød på ølandshvede, dertil strandsurter med vinaigrette, og så er der linet saftpressere op til at kværne årstidens æbler, gulerødder og bær.

I forsøget på at give sund mad et bedre brand har ernæringseksperter allieret sig med nogle af landes ondeste kokke for at lave opskrifter, der kan give hverdagsmad i verdensklasse, men også i håbet om, at lidt af restaurant Noma's stjernestøv vil drysse ned over den nye mad.

Det veluddannede 'øko-segment', der deltager i Ny Nor-

disk Hverdagsmad-workshoppen, spiser sikkert allerede rimelig sundt, og de er også nok mere parate til at tage til stranden efter urter eller på rov i den danske skov end gennemsnitsdanskernes.

Hvordan vil man nå hjem til de helt almindelige danske køkkener med budskabet om at skrue ned for kødet og op for kålen?

»Vi håber, at folk går rundt derhjemme med deres 40-50 kilos overvægt og bliver lidt smålune på det her mad – at det her bliver noget, man har en våd drøm om at få mere af i sit liv,« siger Claus Meyer, gastronomisk iværksætter og adjungeret professor ved Institut for Fødevidenskab på Life.

En ting er sikkert, Ny Nordisk Hverdagsmad formår at rykke de seneste års fokus på kalorier og kulhydrater over på noget mere håndgribeligt – det hele måltid.

Idégryden

En ny hjemmeside er lanceret i forbindelse med offentliggørelsen af råvaregrundlaget for Ny Nordisk Hverdagsmad, her finder du opskrifter, tips og temaer. Læs mere på www.idegryden.dk

NESCAFÉ
Original

Kpa Afrika

Kpa Förenta staterna

Kpa Sydamerika

PLAGUE WARS

AUGUSTUS

GRAND EXPECTATIONS

GUSTAF III

STALIN

THE GREAT GATSBY

GREAT IDEAS COME FROM GREAT COFFEE

NYHED! NESCAFÉ ORIGINAL, MERE SMAG FOR FÆRRE PENGE WWW.NESCAFÉ.DK

Den gode uddannelse

Vær med til at sætte fokus på fremtidens KU's undervisning, lyder rektors opfordring til både studerende og ansatte

Af Rektor
Ralf Hemmingsen

»I hårde tider har universitetet brug for at fokusere på kerneydelserne og sikre, at der er plads til at få, udvikle og afprøve nye ideer.«

I MIDTEN af de hede julidage, hvor køerne på de tyske motorveje i sydgående retning endnu var godt fyldt op af feriestemte danskere, satte KU ansøgerrekord. Og i slutningen af måneden, da danskerkøen var flyttet til de nordgående motorvejsspor, kunne omkring 6.500 unge åbne et, med spænding ventet, brev og læse, at de var optaget på Danmarks største universitet.

Debatten har i løbet af august raset om, hvorvidt vi har strakt os langt nok for at optage så mange som muligt. Men uanset hvad er der grund til at glæde sig over, at vi i år har kunnet tilbyde studieplads til langt flere end normalt. Især er der grund til at glæde sig over, at uddannelser inden for naturvidenskaberne og sprogfagene, som i flere år har lidt under manglende søgning, også er så godt som fyldt op.

DET SKYLDES IKKE MINDST en stor og målrettet indsats fra fakulteterne. Dels har de været dygtige til at vise potentielle studerende, hvad de har at byde på, og hvad uddannelserne kan føre til. Dels er der i de seneste ti år brugt mange kræfter på at udvikle uddannelserne, så de både passer til de studerendes forventninger om indhold og undervisningsformer og til arbejdsmarkedets krav om fleksible eksperter.

Den indsats bør universitet som helhed også få glæde af. Vi kan få meget ud af at pulje kræfterne ved, i højere grad end vi hidtil har gjort, at udveksle erfaringer og nye ideer på tværs. Derfor lancerer vi nu, for første gang, en satsning på udvikling af KU's uddannelser, som går på tværs af fag og fakulteter.

Vi kalder projektet for 'Den gode uddannelse', fordi det i al sin enkelhed siger noget om, hvad målet er: Et universitet, som i fællesskab har fokus på kerneydelserne uddannelse, og som konstant arbejder på at udvikle undervisningsformer, eksamensformer, studiemiljø, pædagogik, vejledning og på at skabe en endnu tættere forbindelse mellem uddannelserne og det grundforskningsmiljø, som KU også er kendt for.

PROJEKT 'DEN GODE UDDANNELSE' falder i to faser. I den første fase samler vi ideer. I den anden fase får vi ideerne til at virke.

Fase 1 løber fra september til december. Med udgangspunkt i det gode, som allerede findes på fakulteterne og med afsæt i input fra KU's aftagerpaneler, inviterer vi den 11. november alle interesserede studerende på KU til en innovationscamp – en udviklingsdag – hvor der skal arbejdes med at udvikle gode ideer til udvikling af universitetets uddannelser, blandt andet inden for områder som undervisningsformer, studiemiljø, internationalisering og karriereplanlægning.

Den 6. december inviterer vi alle ansatte, særligt interesserede studerende og andre ildsjæle til en projektcamp, hvor vi viderefører udviklingen af ideer. Alle ideerne samles efterfølgende i et projektkatalog. Herefter kan alle på KU, som ønsker at deltage, ansøge om at være med til at lave forsøgsprojekter.

DER ER SAT 10 MILLIONER kroner af til at afprøve nogle af de gode ideer i virkeligheden. På den måde kan vi sikre, at studerende og medarbejdere, som brænder for en idé og gerne vil afprøve den i virkeligheden, hurtigt får mulighed for det – inden ideen brænder ud og lægges ind på hylden med uopnåelige projekter.

Og bliver projektet en succes, skal det naturligvis sikres, at den gode idé bliver bredere kendt og anerkendt på hele universitetet, til gavn for de mange, som arbejder med uddannelse i hverdagen.

I en tid, hvor mange fakulteter er hårdt presset af en trængt økonomi og mange udefrakommende krav, kan en fælles satsning på uddannelse synes at være en stor mundfuld. Men også – eller måske især – i hårde tider, har universitetet brug for at fokusere på kerneydelserne og sikre, at der er plads til at få, udvikle og afprøve nye ideer.

Jeg håber, at rigtig mange medarbejdere og studerende på efterårssemesterets udviklingsdage vil gribe chancen og dermed være med til at præge fremtidens uddannelser og undervisningsformer på KU.

Universitetsavisen

Nørregade 10
Postboks 161
1017 København K
Tlf. 35 32 28 98
Fax 35 32 29 20
E-mail: uni-avis@adm.ku.dk
www.uniavis.dk

Telefontid:
Mandag-torsdag kl. 9.00-16.00
Fredag kl. 10.00-13.00

Redaktion: Richard Bisgaard, ansvarshavende redaktør, DJ; Gry Bartrøff Gaihede, redaktionssekretær; Claus Baggersgaard, journalist, DJ; Christoffer Zieler, journalist; Mike Young, journalist; Kristina Helena Kristensen, journalistpraktikant, DJH; Anders Fjeldberg, journalist, DJ; og Luci Ellis, studentermedhjælper.

Redaktionel uafhængighed
Universitetsavisen er redaktionelt uafhængig af ledelsen hvis officielle standpunkt står at læse i KUMmentaren herunder. Resten af avisen redigeres efter gængse journalistiske kriterier og kan altså ikke tages som udtryk for ledelsens synspunkter og prioriteringer.

Annoncer: DG Media as, Gammel Torv 18, 1457 København K, tlf. 70 27 11 55, www.dgmedia.dk.

Layout: Rumfang
Tryk: Berlingske Tidende A/S
Oplag: 55.000

Medlem af Danske Specialmedier.

Avisen udgives af Københavns Universitet 9 gange årligt til alle studerende og ansatte.

Abonnement: 300 kr. årligt.
For udlandet 500 kr. årligt.

Udebliver avisene, så kontakt Bladkompagniet.dk, e-mail: bk@bladkompagniet.dk eller din lokale postmodtagelse. Ved længere tids udeblivelse send en mail til uni-avis@adm.ku.dk

Debat- og læserindlæg modtages gerne per e-mail.

Deadline (kl. 10)

Nr.	Meddelelser	Debat	Udkommer
7	20/9	22/9	30/9
8	18/10	20/10	28/10
9	22/11	29/11	2/12

Science svigter de studerende

Udviklingen er klar, den går kun én vej og det er mod det værre

KRITIK

Anne Andersen, studerende

EN UNDERVISER SAGDE for nylig til mig, at man skal vælge sine kampe med omhu. Det er rigtigt, men de fire år jeg har været på universitetet har været én lang forringelsesproces.

Det er sket gradvist med små skridt. Hvem gør oprør over seks måneders ventetid for et bachelorbevis? Nej vel, men hvor går grænsen? Hvor når er forholdene ringe nok og fejltagelserne mange nok?

Dette indlæg er dels et forsøg på at tilvejebringe rektor viden om, hvad den nuværende dekan for Det Naturvidenskabelige Fakultet (Science) har betydet for de studerende, dels er det en opfordring til rektor om at søge informationer fra andre kilder end dekanerne selv, næste gang han forlænger sine dekaner.

Her tænker jeg naturligvis på menige ansatte og studerende.

Ifølge 'Delstrategier for Det Naturvidenskabelige Fakultet 2008-2013' er »En af de mest centrale prioriteringer på hele uddannelsesområdet at nedbringe frafaldet på uddannelserne og forbedre gennemførelstiderne på bachelor- og

kandidatuddannelserne markant,« og at »hjælpe studerende til at navigere gennem uddannelserne og videre ud på arbejdsmarkedet.«

Det lyder jo godt. Men hvordan fungerer det i praksis?

BLANDT DE MANGE NYE REGLER er, at studerende kun kan blive optaget på de fleste af fakultetets kandidatuddannelser to gange årligt mod før fire gange.

Endvidere skal studerende have afsluttet deres bacheloropgave ved afslutningen af Blok 4, hvis de vil optages på en kandidatuddannelse per 1. september.

Det er et problem for studerende, der er afhængige af naturen og bruger sommeren til feltarbejde. Man kan kun tilmelde sig 15 ECTS per blok; for fag på 7,5 ECTS eller derover kan man søge dispensation, men for fag på 2,5 og 5 ECTS er det uklart, hvordan man kan tilmelde sig.

Disse regler virker modsat hensigten. Ikke sjældent hører man, at studerende er tvunget til at vente et halvt år med at starte på deres kandidat.

Der er eksempler på, at nyuddannede kandidater har svært ved at få job især i udlandet, fordi det kan tage op til et halvt år før de får deres kandidatbevis.

Studerende, der tager på udveksling i starten af deres kandidat, bliver ofte forhindret i at tage

kandidatkurser på de udenlandske universiteter, fordi de ikke har deres bachelorbevis i hånden, og bliver derfor forsinkede. Resultatet er mere besvær for studerende, længere studietider og mere administration.

EN ANDEN AF FAKULTETETS delstrategier er, at »Der indføres et særligt tilbud om gennemførelsesvejledning rettet mod studerende, der er kommet bagud i deres studier.«

Det lyder jo godt. Men i slutningen af maj, bare tre uger før eksaminerne, modtog et større antal studerende et brev med tilbud om at tale med Studie- og karrierevejledningen. Målet for indsatsen var studerende, der var mere en 30 ECTS bagud. Imidlertid modtog både studerende, der var færre point bagud og sågar studerende på barselsorlov også brevet.

Der kan ske svipsere, men når svipserne bliver til reglen, er der et problem. Det er irriterende for de studerende og et problem for universitetet, når et fakultets administration nærmere begrænser end hjælper de studerende til at gennemføre på normeret tid.

DET ER HOVEDRYSTENDE, at man som studerende bliver begrænset af et voksende bureaukrati under effektiviseringsfane. Forklaringen skal findes i fakultetets stigende ønske om at kontrollere de studerende. Det sker med et væld

af nye regler, der skal administreres.

Behovet for at kontrollere stopper ikke her, for de ansatte, der kontrollerer de studerende, skal også kontrolleres, og dem, der kontrollerer dem, skal også kontrolleres og så videre.

Resultatet er et væld af ledere og mellemledere og et ekstremt bureaukratisk og ineffektivt system. Jeg bebrejder ikke den enkelte ansatte. Problemet er systemet.

DE NÆVNTE EKSEMPLER på problemer er blot få i mængden. Jeg kunne have beskrevet problemerne ved ophævelsen af fagstudienævne, det manglende studiemiljø på Nørre Campus (som fakultetet ellers bryster sig af at have), de forældede budgetmodeller der umuliggør institutterne at planlægge, af den manglende lydhørhed overfor både studerende og ansatte. Listen er lang.

Udviklingen er klar, den går kun én vej og det er mod det værre. Der har været protester og utilfredshed fra både studerende og ansatte ikke blot i år, men også de foregående år. Både med blokeringer, åbne breve til rektor, dekan og bestyrelse og en livlig debat blandt andet her i avisen.

Med andre ord kan det ikke komme som en overraskelse for rektor, at der er en stigende utilfredshed med tingenes tilstand på Det Naturvidenskabelige Fakultet.

Science værdsætter de studerende

Fakultetet har i år optaget flere studerende end nogensinde før, og vi har brug for alle jeres idéer og kreativitet

SVAR

Nils O. Andersen, dekan

KÆRE ANNE – TAK FOR kommentaren. Den svarer jeg hermed på efter aftale med rektor, der er enig i nedenstående. Jeg er ked af at høre, at der er forhold ved din uddannelse, som du er utilfreds med.

Lad mig starte med at medgive, at sagsbehandlingstiden for eksamensbeviser tidligere i perioder har været uacceptabel lang til gene for nogle af vores uddannede bachelorer og kandidater. Leveringstiden er aktuelt cirka to måneder. Vi uddanner i disse år flere bachelorer og kandidater end nogensinde før, men det må ikke forhindre os i som hovedregel at levere beviset senest to måneder efter sidste eksamen.

DU NÆVNER gennemførelsesvejledningen, hvor vi to gange årligt udsender personligt rettede vejledningstilbud til studerende, der er bagud i forhold til normeret studietid.

Gennemførelsesvejledningen er et bekendtgørelseskrav, men også et vigtigt initiativ ved KU's fakulteter, og som andre universiteter også har haft stor succes med. Science udsendte i juni to forskellige vejledningstilbud til henholdsvis 592 og 1689 studerende, der var henholdsvis 30 og

60 ECTS bagud og et særligt tilbud til alle 452 førsteårsstuderende, der var mindst ét kursus bagud.

Mange studerende er glade for og tager imod tilbuddet om en personlig vejledning. Det er en stor vejledningsopgave, men vi prioriterer den højt. Heldigvis er gennemførelstiderne siden 2007 markant forbedrede, og betydelig færre af de nye studerende bliver forsinkede. Der kan desværre ske fejl i udsøgningen af de mange forsinkede studerende. Det er beklageligt, men heldigvis sjældent. Vi vil hellere give et vejledningstilbud for meget end ét for lidt.

VI INDFØRTE MED VIRKNING fra 2009 at optage to gange årligt på de fleste af vores kandidatuddannelser i modsætning til løbende optagelse som tidligere. Ændringen blev varslet over for de studerende cirka et år før. Vi er dermed nu på linje med de fleste andre fakulteter.

Det skete dels for at reducere administrative ressourcer forbundet med behandlingen af de næsten 1.000 årlige ansøgere, vi gennem de seneste år har opnået til vores kandidatuddannelser, og dels for at kunne behandle ansøgerne efter ensartede principper, herunder vores mange internationale studerende, som vi optager tre-fire gange så mange af som i 2007.

Det er muligt at blive optaget betinget, så du kan afslutte din bacheloruddannelse med feltkurser eller lignende over sommeren. Det er ikke korrekt, når du skriver, at man kun kan tilmelde

sig 15 ECTS per blok, du kan eventuelt søge vejledning om dette hos Studenterservice.

Vi har ikke lov til at indskrive en studerende på en bachelor- og kandidatuddannelse samtidig. Fra foråret 2011 vil der efter aftale mellem universiteterne og VTU være to årlige og fælles ansøgningsfrister på alle landets kandidatuddannelser.

JEG ER ENIG MED DIG i, at der i mange år ikke har været tilstrækkelig fokus på studiemiljøet. I hele Nørre Campus-planen og herunder Niels Bohr Science Park vil der ske store investeringer i studiemiljøet.

De forløbne år har vi i tråd med efterspørgslen i seneste undervisningsmiljøvurdering ved Science primært fokuseret på at etablere studiepladser og trådløst netværk. Vi har nu 1.600 læsepladser, mens vi i 2007 havde knap 800.

Ved årsskiftet vil alle undervisningsarealer og studiemiljøer ved Science være dækket af trådløst net med stor båndbredde. I løbet af denne sommer er antallet af accesspunkter (antennor) samlet set forøget med 224 - på HCØ eksempelvis fra 11 til 128 accesspunkter. Med KU's nye brugernavn vil de studerende således allerede nu kunne logge på stort set overalt på SCIENCE.

JEG ER IKKE ENIG MED DIG i, at vi har brug for endnu ny budgetmodel, efter at vi netop har indført en ny model med virkning fra 2009 efter

drøftelser i institutlederkrædsen, Akademisk Råd og Fakultetssamarbejdsudvalget.

Et hovedformål var at give institutterne de bedste muligheder for at planlægge over en tre-årig tidshorizont. Vi kan desværre ikke ændre på, at KU, fakulteter og institutterne først kender det konkrete budget for næste år, når finansloven er vedtaget en gang i november måned.

DET ER VIGTIGT, at andre studerende lige som du formulerer ønsker og problemer, og jeg vil derfor benytte lejligheden til at opfordre til at engagere sig i de mange fora, vi har for studenterengagement i udviklingen af uddannelserne – studienævn, institutternes undervisningsudvalg, Akademisk Råd, fagråd, NATråd, brugergrupper, undervisningsmiljøvurderinger, diverse workshops med videre.

Opfordringen gælder ikke mindst vores 1300 nye bachelorstuderende – vi har aldrig optaget flere, og vi har brug for alle jeres idéer og kreativitet for at skabe de bedst mulige uddannelser.

Rå økonomistyring truer sprogfag

Først gik det ud over CBS, og nu er det sproguddannelserne på KU, der trues af ødelæggende nedskæringer uden nogen påviselig begrundelse.

PROTEST

Peter Harder, professor
Dorte Albrechtsen, lektor
Jens Rahbek Rasmussen, lektor
Institut for Engelsk, Germansk og Romansk

FAKULTETSLEDELSEN MED KIRSTEN REFSING i spidsen har udformet en ny budgetmodel, som viderefører den rene økonomitænkning på en måde, der udgør en direkte trussel mod eksistensen af de sprogfag, som dekanen, Dansk Industri og en række politikere i skøn for- ening har talt om at styrke.

Kernen i forslaget er, at den rene samlebåndsmode- lerne føres direkte ned på de enkelte institut- ter. Sprogfagene er som udgangspunkt dyrere at undervise i og kræver en ekstra arbejdsindsats af de studerende, fordi der (sammenlignet med fx dansk og historie) er et behov for sproglig træ- ning, som kommer oven i selve indholdet – men taxameteret ligger alligevel sammen med de fle-

ste humanistiske fag helt i bund på den laveste takst.

Tidligere lå sprogfagene på et højere niveau, men det blev i 2007 afskaffet, uden at man kunne få anden forklaring end 'forenkling'.

DEN NUVÆRENDE BUDGETMODEL indebæ- rer en vis compensation, som man nu vil afskaffe – og taberne er éntydigt sprogfagene. Vi har ikke kunnet få nogen indholdsmæssig begrundelse, men blandt principperne står, at den nye model har en klarere 'incitamentstruktur'. I vores tilfæl- de betyder det, at vi opmuntres til at holde op med at undervise i sprog, for det kan ikke betale sig.

Der har i den seneste tid været en debat om den rå økonomistyrings trussel mod den ind- holdsmæssige mangfoldighed, også på Det Hu- manistiske Fakultet på Københavns Universitet (KU).

Nogle ville nok betragte dem som en luksus – men ingen bestrider sprogfagenes betydning for det danske samfund.

Sprogfagene har den laveste arbejdsløshed på fakultetet, nemlig 3,5 procent, cirka halvdelen af den gennemsnitlige humanistarbejdsløshed.

Hvis man ser på de områder, der har mest gavn af omfordelingen, ligger deres arbejdsløshedstal markant højere.

VI HAR HER ET MARKANT UDSLAG af det destruktive samspil mellem politikere og univer- sitetsledelser, når det gælder den reelle kvalitet af undervisningen (på de områder der ikke får gavn af de nye strategiske cigarkasser).

Allerede sidste år blev det klart, at det gene- relt er en underskudsforretning at undervise med de takster, universiteterne får. De er lave, og de bliver nedsat med to procent hvert år. Po- litikerne erkendte sidste år problemet ved at sætte taksten lidt op – men bevillingerne til uni- versitetet er skruet sådan sammen, at der allige- vel bliver færre penge til undervisning.

(I øjeblikket har vi på Instituttet et udvalg, der er blevet pålagt at vise, hvordan vi har brugt de penge, vi ikke fik, til at give de studerende mere undervisning.)

DENNE PROTEST GÆLDER IKKE politisk be- sluttede nedskæringer, der foretages med åbne øjne. Den gælder det bureaukratiske monster, man har iværksat med de nye styringsformer, og

som med sikkerhed betyder, at samfundet får mindre gavn af universiteterne, end man kunne.

Alle, også erhvervslivet, er enige om, at det vigtigste universiteterne leverer, er de højt kvali- ficerede kandidater, som samfundet skal bruge. Betingelserne for at levere dem er blevet støt forringet, også i de opgangstider, hvor man skul- le høre på en evindelig snak om verdensklasse.

Vi blev mindet om det, da der kom en interna- tionalt rekrutteret rektor for Handelshøjskolen i København (CBS) og påpegede dette paradoksa- le faktum. CBS har følt sig nødsaget til at skære drastisk ned på deres sproguddannelser – og det kunne politikere måske leve med ud fra en fore- stilling om, at der jo også fandtes sproguddan- nelser på KU.

I år er det under almindeligt bifald lykkedes os på KU at tiltrække et stærkt øget antal af nye studerende i sprog som fransk og tysk. Men nu er det sproguddannelserne på KU, der trues af ødelæggende nedskæringer uden nogen påvise- lig begrundelse. I runde tal, så vidt man kan reg- ne på det skitse-mæssige oplæg vi har fået, mister sprogfagene en tredjedel af de nuværende (util- strækkelige) bevillinger.

Det kan simpelthen ikke være rigtigt.

WONDERFUL COPENHAGEN & PARTNERE INVITERER TIL

ALT OM KONGRES 10

– konference om værtskab for internationale møder og kongresser

København, torsdag d. 11. november 2010 · Gratis deltagelse

Tilmeld dig på
altomkongres.dk

- » Sådan organiserer du en international kongres
- » Erfarne kongresværter fortæller, hvad de fik ud af at afholde en kongres
- » Få svar på hvad Wonderful Copenhagen kan hjælpe dig med
- » Oplev flere af Københavns interessante møde- og kongreslokaliteter

COPENHAGEN
Open for Conventions

Elisabeth Munksgaard Fonden

STIPENDIER

Fonden yder økonomisk støtte til studerende og yngre kandidater inden for fagene forhistorisk arkæologi og klassisk arkæologi samt ældre historie.

Der uddeles stipendier på normalt op til 50.000 kr., fortrinsvist som dækning af udgifter i forbindelse med

- forskning (speciale- og ph.d.-studier i ovennævnte fag)
- publicering af forskningsresultater, herunder doktor-disputatser
- studerendes og yngre kandidaters rejse- og studieophold, samt andre udgifter i forbindelse med forskning.

Der ydes kun støtte, såfremt det kan sandsynliggøres, at projektet i øvrigt er fuldfinansieret. Der skal i ansøgningen vedlægges budget. Ansøgninger uden budget vil ikke blive behandlet. Søgtes publiceringsstøtte vedlægges faglig vurdering eller tilsagn om optagelse i tidsskrift eller serie.

Ansøgninger sendes elektronisk og skal være modtaget inden 1. oktober kl. 12.00 hos Museumsdirektørens sekretær Lis Brock på e-mail lis.brock@natmus.dk. Svar på ansøgninger udsendes d. 23. december. Ansøgningsskema fås på Nationalmuseets hjemmeside, www.natmus.dk (Organisation, Bevillinger og fonde). Ansøgningsskema er obligatorisk og håndskrevne ansøgninger modtages ikke.

VIDENSKABET

Kan vi stole på videnskaberne?

Udødelige væsner og sabotage fra fremtiden. Vores sunde fornuft udsættes for mangt og meget fra den videnskabelige forskning. Men hvor sund er vores fornuft i virkeligheden, og hvornår er det videnskaben, der er på dybt vand?

VIDENSKABETIK

AF KRISTIAN MOLTKE MARTINY, CAND. MAG. I FILOSOFI, VIDENSKABELIG ASSISTENT, CENTER FOR SUBJEKTIVITETS-FORSKNING OG MICHAEL RASMUSSEN, CAND. MAG. I FILOSOFI

dikalt med det kompleks af ideer, meninger og praksis, som udgør vores almene fællesforståelse af virkeligheden.

Lad os her se på nogle eksempler fra forskellige videnskabelige grene, der kan hjælpe os til at forstå hvorfor vi i nogle tilfælde tvivler på videnskaberne.

En skør, skør verden

Et eksempel, som Universitetsavisen skrev i oktober 2009, kunne være fysikerne Holger Bech og Masao Ninomiya's postulat i artiklen 'Search for Future Influence from LHC' om, at atomacceleratoren i CERN muligvis er blevet saboteret af Gud engang i fremtiden (!). Dette skulle eftersigende være den eneste, udover den åbenlyse, mulige forklaring på de vedvarende tekniske problemer med LHC. Men er det overhovedet muligt for almindelige mennesker at forholde sig til de fysiske og metafysiske konsekvenser af en sådan teori?

En lignende case kunne være spørgsmålet om delfinens moralske status. Det er ikke noget nyt, at delfiner ofte opfattes som jordens næstmest intelligente dyr, og at de er vellidte i den offentlige bevidsthed. Kontroversielt og nyt er det derimod, at forskere gennem det sidste år er begyndt at argumentere for at opgradere delfinens moralske status til *non-human persons*, baseret på en slående lighed mellem mennesker og delfinens kognitive egenskaber og sociale adfærd.

Ifølge denne logik bør delfiner, hvor det er muligt, opfattes som individer og tilkendes rettigheder, vi kun tidligere har været tilbøjelige til at tilkende vores menneskelignende medskabninger. At dyr skal have rettigheder kan de fleste vist blive enige om, men at opfatte og behandle dem som personer, er noget helt andet.

Et tredje eksempel kunne være en rapport fra det engelske House of Commons Science and Technology Committee vedrørende den juridiske klassificering af rusmidler. Den ikke bare påviste, at stoffer som cannabis, LSD og ecstasy er langt mindre skadelige end hidtil antaget; den argumenterede også for at rusmidler som alkohol og tobak udgør en væsentlig større samfundstrussel end hidtil antaget.

Men er det virkelig rigtigt? Det var formentlig tvivlsspørgsmål som dette, der var medvirkende til, at den engelske regering i oktober og november 2009 fyrede flere af dens ledende rådgivere på området. Ingen tvivler på, at det ofte kan væ-

I videnskabelige kredse og i de brede medier præsenteres vi ofte for forskning, som forekommer utrolig. Ville du tro på os, hvis vi fx sagde, at der findes organismer, der er potentielt udødelige? Umiddelbart gætter vi på, at svaret er 'nej'. Men marinbiologisk forskning viser, at vandmænd af arten *Turritopsis nutricula*, efter at have reproduceret sig, kan vende tilbage til et tidligere udviklingsstadium og således påbegynde sin livscyklus på ny. Og det, potentielt set, for evigt. For os almindelige dødelige kan det være en svær historie at sluge, og selvom udsigten til en hær af udødelige gopler, der befolker verdenshavene, kan være vanskelig at forholde sig til, så påpeger denne videnskabelige opdagelse en særlig måde, hvorpå vi som mennesker forholder os til videnskaberne.

Hvad sker der, når forskningen bryder med vores opfattelse af virkeligheden i en sådan grad, at vi ikke længere meningsfuldt kan forholde os til enten den videnskabelige forskning eller virkeligheden?

Videnskabsskepticisme

I moderne og veloplyste samfund opererer vi ofte med den antagelse, at de fleste årsager til vores kollektive gøren og laden på en eller anden måde kan udtrykkes logisk og rationelt eller gives et videnskabeligt belæg.

Problemet er dog, at vi ikke altid er villige til at acceptere videnskabens resultater, uanset at der kan herske videnskabelig konsensus på området. Det ser vi blandt andet på den mere skeptiske fløj i klimadebatten. Spørgsmålet bliver da, hvorfor vi nogle gange er tilbøjelige til at tvivle på videnskabelig forskning.

Umiddelbart virker det karakteristisk for tvivlstillfælde, at videnskaberne, populært sagt, virker 'for langt ude', det vil sige at de bryder ra-

Michaelsen Fonden uddeler stipendier

I efteråret 2010 vil der blive uddelt **2 skolarstipendier** fortrinsvist til lægestuderende. Stipendiet er på kr. 120.000,-, der udbetales i 4 rater. Der tillægges desuden det institut, hvor stipendiatens arbejde udføres, et beløb på kr. 15.000,- til materialeudgifter.

Ansøgningsskema rekvireres hos advokat Niels Kahlke, Købmagergade 3, 1150 København K, tlf. 33 12 25 50, mail: bente@kahlke.dk eller heidi@kahlke.dk, og skal være modtaget senest **fredag den 24. september 2010** for at komme i betragtning.

Ansøgning med bilag skal fremsendes i **6 eksemplarer**. Bilag kan ikke forventes returneret.

SKRIV TIL VIDENSKABET

Videnskabet er stedet hvor både studerende, forskere og andre har mulighed for at komme ud af skabet med deres viden til gavn for Universitetsavisens læsere. Bidrag til Videnskabet har form af en kronik og fylder maks. 10.000 enheder med mellemrum. Manuskript sendes til uni-avis@adm.ku.dk.

UDØDELIGE GOPLER – Marinbiologisk forskning viser, at nogle vandmænd efter at have reproduceret sig, kan vende tilbage til et tidligere udviklingsstadium og påbegynde deres livscyklus på ny. Hvad stiller fornuften op med den slags information?

sig ud i selvmodsigelser og generel irrationel adfærd. De fleste mennesker agerer således på deres egne politiske, økonomiske og religiøse særinteresser og holdninger, som ofte er alt andet end rationelle.

Det viser sig dog, at det heller ikke er uproblematisk at stole blindt på videnskaberne. De seneste års debat om sektorforskning versus grundforskning og om den generelle forskningsfrihed på de danske universiteter vidner om, at ikke al forskning umiddelbart kan tages for gode varer, og at der som minimum er grund til at være kritisk indstillet.

Den usunde fornuft

Vi synes derfor nu at stå med et dilemma: er det videnskaberne eller den sunde fornuft, vi skal stole på?

Til hverdag er fornuften et fremragende værktøj, netop fordi den ofte er 'sund'. Man kan ikke kræve af folk, at de altid har et videnskabeligt belæg for deres beslutninger og handlinger; det ville være urimeligt. Men det betyder også, at når vi står over for vigtige og afgørende beslutninger, som når vi eksempelvis skal finde ud af, hvordan vi skal indrette vores samfund, så kommer fornuften ofte til kort.

Den sunde fornufts vage natur gør nemlig, at det ofte er for risikabelt at stole på den, fordi vi ikke altid er i stand til at forstå, hvad der ligger til grund for dens domme.

Selvom det ikke er videnskaberens job at dømme hver eneste af vores beslutninger og handlinger, mener vi dog, i tråd med størstedelen af forskerstanden, at det er nødvendigt at vi som samfund ikke kun spørger videnskaberne til råds, når det kommer til indretningen af vores samfund, men også lader os vejlede af den.

Fordelen ved at stole på videnskaberne er netop, at hvor den sunde fornuft ofte er en 'alt-andet-lige' måde at rationalisere på, så forsøger videnskaberne metodisk at bevidstgøre sig selv om de fejl, de kan begå. At videnskaberne gennem tiderne har taget fejl, og at forskerne konstant må revurdere og opdatere dens konklusioner er derfor blot et sundhedstegn.

Videnskaberne vil altid optræde som deres egne vogtere, og derfor bør vi følge vores sunde fornuft og stole på dem.

re politisk upopulært at betvivle den herskende samfundsorden, men som daværende indenrigsordfører for de liberale demokrater i England, Chris Huhne, efterfølgende udtalte:

»What is the point of having independent scientific advice if as soon as you get some advice that you don't like, you sack the person who has given it to you?«

At kende sandheden

Hvis vi ser på eksemplerne, så tegner der sig umiddelbart et tydeligt billede, for det er nemlig samme grundlæggende problem, der går igen. De fleste mennesker er nemlig ikke på stående fod i stand til at sætte sig ind i eller forstå de teo-

»Hvad sker der, når forskningen bryder med vores opfattelse af virkeligheden?«

rier og data, der ligger til grund for de pågældende videnskabelige konklusioner.

Så hvad gør vi, når vi ikke kan overskue denne nye og umiddelbart uforståelige viden? Vi benytter os ofte af vores intuition – lad os her kalde det for 'den sunde fornuft'. Det er netop, når vi ikke kan afgøre hvorvidt et givent videnskabeligt udsagn er sandt eller falsk, at den sunde fornuft fungerer som en slags *coping mechanism*, der hjælper os til at tage og begrunde beslutninger, selvom vi ikke har det rette videnskabelige belæg.

Problemet er bare, at utallige eksperimenter har vist, at mennesker ofte begår logiske fejlslutninger i selv de mest simple situationer, roder

Måske er tunen tilbage i Øresund

HAVBIOLOGI – Under en marsvinesafari på Øresund i august spottede havbiologerne flygtende og skræmte hornfisk. Sidst hornfiskene opførte sig så perplekst i Øresund, var tilbage 60'erne, hvor den atlantiske tun huserede her. Også småbådsfiskere i Øresund har oplevet lignende fænomener, og i sommerens løb har en erhvervsfisker fået en mindre tunart i nettet.

»Jeg troede simpelthen ikke mine egne øjne,« siger marinbiolog Jens P. Jeppesen fra Øresundsakvariet, Københavns Universitet. »En hel flok store hornfisk skød fri af vandet et stykke fra båden og fløj over og på vandoverfladen ligesom flyvefisk, som var de jaget af et monster under vandoverfladen. Seancen hvor flokke af hornfisk røg fri af vandet i panisk flugt, gentog sig et par gange på ruten. Og vi så ikke skyggen af hverken marsvin, sæler eller sågar delfiner, der - selvom det sjældent ses - kan jage hornfiskene på denne måde. Ved marsvinehabitatet foran Hornbæk Plantage så vi en stor mørk fiskeskikkelse skyde gennem vandet ca. 200 meter ude, og en masse byttefisk flygtede for livet. Der kunne være tale om en stor fisk på ca. 40-50 kg, og måske var det en tun,« fortæller Jens P. Jeppesen.

Øresundsakvariet vil meget gerne høre fra dig, hvis du ser jagende tun og springende hornfisk på tlf. 3532 1970, vagttelefon 2875 1970 eller på mail oresundsakvariet@bio.ku.dk.

FOTO: INDAA

Ryst røven. Ny sportssæson med et væld af tilbud

STUDENTERSPORT – Zumba, surfing eller stripfitness? Universitetets Studenter Gymnastik, USG, tilbyder et svedigt sæsonprogram med et væld af forskellige idrætter. Du kan dyrke mere end 50 forskellige idrætsdiscipliner hos USG, og de fleste aktiviteter koster under 1.000 kr. for otte måneders træning. Læs mere på www.usg.dk

Vil du spille i symfoniorkester?

STUDENTERMUSIK – Københavns Universitets Studenterorkester, SymfUni, starter ny sæson den 1. september. Er du interesseret i at dele din musikinteresse med en stor flok glade universitetsstuderende, og samtidigt skabe nye venskaber på tværs af studier? Så kom og spil med os. Mail til symfuni@symfuni.dk eller duk op til en øver onsdag kl. 19.15-21.15 i bygning 12 på CSS, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

Oplysningens saloner

GOLDEN DAYS – Årets festival sværmer for 1700-tallet. Københavns Museum har afpudset den 250 år gamle salonkultur, og inviterer til fire salonafterner under æggende overskrifter. Pointen er, at en række kontroversielle dialoger fra Oplysningstiden stadig er aktuelle i dag. Programmet byder på kompetente oplægsholdere – ikke mindst fra Københavns Universitet – chokerende antydninger, rørende skønsang og eksplosive smagsindtryk.

8. september: Terra Incognita. Opdagelsesrejser og ekspeditioner.

15. september: Utopier og luftkasteller. Samfundsordener før og nu.

22. september: Kokketteri. Vor tids selviscenesættelse.

29. september: Mandighed. Hvordan er man mand?

Salonerne finder sted kl. 19-21. Dørene åbnes kl. 18.30. Billetter til 50 kr. kan købes på Københavns Museum.

Læs mere på www.copenhagen.dk.

FOTO: INGEN FRYGT

Tiltrædelser

Eva Teilmann

LEDER AF TILMELDINGSSEKRETARIATET – Årets optag til de videregående uddannelser fandt sted med en ny kvinde ved roret. Eva Teilmann er ny chef for tilmeldingssekretariatet. Hun overtog stillingen fra Jakob Lange, som fratrådte i slutningen af maj måned. Eva Teilmann kommer fra en stilling som vicedirektør for studieadministrationen på Aarhus Universitet, hvor hun har fungeret de sidste 22 år. Hun har en kandidatgrad i samfundsfag fra Københavns Universitet og har tidligere været ansat ved tilmeldingssekretariatet, hvortil hun nu er vendt tilbage som chef og daglig leder.

Peter Vilmann

PROFESSOR I GASTROINTESTINAL ENDOSKOPI – Peter Vilmann er tiltrådt et professorat i gastrointestinal endoskopi ved Det Sundhedsvidenskabelige

Fakultet med tilhørende overlægestillinger på Gentofte/Herlev Hospitaler. Peter Vilmann forsker og udvikler kikkertundersøgelser (endoskopi) i forbindelse med undersøgelser og behandling af sygdomme i og omkring mave-tarmkanalen. Han har indført og forsker i adskillige nye endoskopiske metoder i Danmark, fx kikkertundersøgelser og behandlinger af tyndtarmen sygdomme. Det seneste skud på stammen gør det muligt for specialisterne at gå via naturlige legemsåbninger og ud gennem mavesækken for at operere i bughulen.

Dorte Lisbet Nielsen

PROFESSOR I KLINISK ONKOLOGI – Dorte Lisbet Nielsen, overlæge, dr.med. er tiltrådt et professorat i klinisk onkologi ved Det Sundhedsvidenskabelige

Fakultet med tilhørende overlægestilling på Herlev Hospital. Hendes forskning drejer sig om kræftcellers resistens mod kemoterapi.

Jens Kastrup

PROFESSOR I KARDIOLOGI – Jens Kastrup er tiltrådt et klinisk professorat i kardiologi med fokus på gen- og stamcelleterapi ved Det

Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Den tilhørende overlægestilling er placeret ved Rigshospitalets Hjertecenter.

Ulla Neergaard

PROFESSOR I EU-RET – Ulla Neergaard er tiltrådt som professor i EU-ret ved Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet.

Hun overgår til det nye professorat fra en stilling som professor i EU-markedsret.

Priser

Mogens Høgh Jensen

AMYLOID-PROTEIN-FORSKNING – Professor, dr.scient. Mogens Høgh Jensen har modtaget 4,5 mio. kr. fra Lundbeckfonden til forskningsprojektet

'Complexity of Amyloid Formation: Bridging the Gap between Experimental Data and Theoretical Models', som udføres ved Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet, de kommende fire år i samarbejde med Aarhus Universitet og DTU.

Hartwig Siebner

HJERNEFORSKNING – Professor, dr.med. Hartwig Siebner, som forsker i hjernens informationsbe-

arbejdning, har modtaget 2 mio. kr. fra Lundbeckfonden til forskningsprojektet 'Mapping the functional integration in the human basal ganglia by means of multi-modal magnetic resonance imaging'.

Grader

Martin Zachariasen

DOKTORGRADEN – Institutleder på Datalogisk Institut Martin Zachariasen har modtaget den naturvidenskabelige doktorgrad for sin afhandling: Fixed Orientation Interconnection Problems: Theory, Algorithms and Applications. Afhandlingen beskriver 10 års forskning i at optimere chip-design, som kan effektivere en chips energiforbrug med op til 30 procent. Afhandlingens konklusioner vurderes at skabe store gevinster i chipindustrien.

Fratrædelser

Mogens Herman Hansen

FARVEL EFTER 40 ÅR – Lektor Mogens Herman Hansen, SAXO-institutet, har sagt farvel til KU. Han har siden 1968 med flid og

dygtighed publiceret en utrolig mængde studier i især det athenske demokrati og den græske bystatskultur. Det er almindeligt anerkendt, at han er den ledende ekspert på verdensplan inden for begge områder, og i 2007 fik han Gad Rausing-prisen for sin indsats.

Mogens Herman Hansens monumentale undersøgelse af den græske bystatskultur blev publiceret af Oxford University Press i 2004 og blev med det samme et standardværk.

»Jeg er ikke den nye Lykke«

Den nye prorektor på Københavns Universitet (KU) Thomas Bjørnholm er en mand, der godt kan lide nye udfordringer, og som vil sætte sit præg på KU de næste fem år. Med sit imponerende CV i baglommen vil han blandt andet styrke universitetets forskningsamarbejde med erhvervslivet.

NY PROREKTOR

AF KRISTINA HELENA KRISTENSEN OG RICHARD BISGAARD

Prorektorkontoret er holdt i lyse nuancer og vidner om, at der tidligere har boet en kvinde her.

»Det er lidt for barbieagtigt til mig,« udbryder den kommende prorektor om interiøret og planlægger at betække de hvide stole med mørkt stof.

Men forskellene stopper ikke her. Mens den tidligere prorektor, nu klimaminister, Lykke Friis havde kommunikation og uddannelse som sine ansvarsområder, får Thomas Bjørnholm ansvaret for forskning, erhvervsamarbejde og kommunikation. Samtidigt skal han også stå for KU's internationale samarbejde på projektplan og trække på sine erfaringer med at arbejde tværfagligt.

Han føler sig ikke skræmt over at skulle afløse den populære mediedarling Lykke Friis.

»Jeg synes, at Lykke Friis har gjort det godt, men vi er meget forskellige, så jeg kommer ikke til at gå i hendes fodspor. Jeg kan næppe leve op til hendes medietække, men så har jeg nogle andre kompetencer, blandt andet min forskningsbaggrund og fokus på forskningsenhedernes vilkår,« siger han.

Fra nano-mand til prorektor

Thomas Bjørnholm er ph.d. i materialekemi fra Københavns Universitet og har de seneste ti år arbejdet tværvindskabeligt inden for blandt andet nanoscience og syntesebiologi. Han kommer fra en stilling som leder af Nano-Science Center på KU og vil have titlen prorektor fra den 1. september 2010 og fem år frem.

Men hvad får en nano-mand til at søge en stilling som prorektor? Thomas Bjørnholm forklarer:

»Inden for naturvidenskab har Nano-Science Centeret været en spydspids i hele den omstillingsproces, som universitetet har gennemgået, efter vi fik den nye universitetslov for otte år siden. Det vil jeg gerne være med til at brede ud på en større skala,« siger han.

Midt i en omstillingsproces

Thomas Bjørnholm bliver prorektor på et tidspunkt, hvor der stilles helt andre krav til universitetet end tidligere.

»Den positive side er, at KU's totale bevilling er steget de seneste år. Det viser en politisk velvillighed og invitation til, at universiteterne skal spille en meget mere aktiv rolle end i gamle dage, hvor man talte latin og ofte var isoleret fra omverden. I dag er vi en vigtig spiller i skabelsen af nye job i Danmark og i sikringen af velfærdsstaten. Jeg vil gerne have, det bliver klart for alle, at en investering i universiteterne er den bedste garanti for, at der for eksempel er råd til hjemmehjælpere og pension til os alle om tyve år,« siger han og fortsætter:

»Vi er smadde gode til grundforskning, nu skal vi blive bedre til at kommunikere udadtil, hvad vi laver, og hvordan det spiller en afgørende rolle for samfundsudviklingen. Og vi skal opdyrke et frugtbart samarbejde med erhvervslivet for på den måde at udvide vores muligheder,« siger han.

Nanoscience-succes som forbillede

»På Nano-Science Centeret har vi en målsætning om, at en tredjedel af alle projekter på speciale- og ph.d.-niveau skal foregå i samarbejde med erhvervslivet. Derfor har vi skabt en markedsplads, hvor vores studerende og virksomhederne kan mødes – vi kalder det matchmaking og sciencedating,« fortæller Thomas Bjørnholm om centrets succes med at samarbejde med erhvervslivet.

Hvert år mødes virksomheder og nanoscience-studerende til de meget organiserede datingprogrammer, hvor der bliver ringet med en klokke hver tiende minut. De to aktører skal så prøve at finde deres match.

Thomas Bjørnholm ser ikke samarbejdet med erhvervslivet som en modsætning til god grundforskning. Han mener i stedet, at det er endnu en spændende legeplads for ny forskning.

»Vi er sat i verden for at uddanne kandidater, som skal bruge den viden, de har fået på universitetet, og som skatteborgerne har betalt for, ude i erhvervslivet eller i andre samfundsfunktioner. Det er til gengæld vigtigt, at universiteterne fastholdes som et sted, hvor de nye vilde ideer undfanges og udvikles i de tidlige stadier, hvor ingen tror på, at man kan tjene penge på dem. Men min erfaring er, at det lige netop er det, virksomhederne kommer til os for. Så jeg har oplevet det som en berigelse mere end en begrænsning at åbne op for omverdenen,« siger Thomas Bjørnholm og pointerer, at det er de studerende, der skal være den bærende kraft i erhvervsamarbejdet.

Humanisterne skal ikke være bange

En af de store udfordringer bliver at skabe en balance mellem de beskærede basismidlerne og de konkurrenceudsatte midler, ifølge Thomas Bjørnholm.

»Vi skal konkurrere os til så mange eksterne midler som overhovedet muligt. På den anden side skal vi sikre, at vi ikke skyller babyen ud med badevandet ved at fokusere så meget på eksternt samarbejde, at vi ikke har noget at byde på om fem år. Der er også en mere tilbagetrukket jordbærhave, der skal dyrkes, hvor de virkelig 'skøre' og måske langsigtede ideer skal have lov til at blomstre,« siger han.

På Nano-Science Centeret har cirka 25 fuldtids VIP-årsværk skaffet 75 millioner kroner i ekstern finansiering hvert år, fordelt på mange fakulteter og institutter. Et områdes succes kan sagtens komme flere grundfag til gode.

Så ifølge den nye prorektor bør hans baggrund som naturvidenskabsmand ikke give anledning til bekymring hos humanister og samfundsforskere, som kan have sværere ved at hente eksterne midler hjem. Tværtimod får de nu en ny stemme.

»Hvis man virkelig skal have nogen til at lytte til sin sag, så kan det være en fordel, at personen ikke kommer fra egne rækker. Der bliver måske lyttet mere til en udefrakommende, som argumenterer for, at det her område er fantastisk vigtigt,« siger Thomas Bjørnholm.

En af prorektorens første opgaver bliver at sætte sig ind i en masse nye fagområder – helt præcist de humanistiske, samfundsvidenskabelige, teologiske og juridiske.

»Jeg glæder mig meget til at skulle på rundtur på alle fakulteterne for at høre, hvilke forventninger de har til mig,« siger han.

FAKTA

Blå bog

Thomas Bjørnholm er 50 år gammel og gift med Berith Bjørnholm, der er farmaceut og forskningsleder hos Lundbeck, sammen har de tre børn.

Udpluk af CV

1990 Ph.d. i materialekemi, KU
2000 Professor i materialekemi, KU
2001 Leder af Nano-Science Center, KU
2007 KU-Stjerneforsker
2009 Forskningsleder UNIK projekt

8. september

Niels Stensens videnskabelige værker

TEMAMØDE – Fire Steno-forskere gør status i 100-året for Vilhelm Maars 'Nicolai Stenonis Opera Philosophica'
Tid: 8/9 kl. 19.30
Sted: Medicinsk Museion, Bredgade 62
Arr.: Medicinsk-historisk Selskab

9. september

The paradoxes of displacement: Place, positionality and productivity in changing African contexts

INAUGURAL LECTURE – Amanda Hammar, MSO Professor at Centre of African Studies, University of Copenhagen
Tid: 9/9 kl. 13.15-15.00
Sted: Købmagergade 46, 1. sal, Auditorium 7
Arr.: Centre of African Studies

Both historical and contemporary experiences of displacement deeply mark the African continent. Each reshaped place bears its own particular scars. These record the violence and loss of forced movements and confinements wrought by colonial conquest and dispossession, by national liberation wars, by large-scale modernization projects, by post-colonial conflicts over power, territory, populations and resources. Yet such scars equally bear witness to various forms of resistance and resilience amongst those displaced; to new kinds of opportunities and opportunism; to new logics and modes of production and exchange; to diverse new social, economic, cultural and political relationships and lifeways.

11.-14. september

Introduktion til psykoanalysen (Freud – Lacan)

FOREDRAG – Af René Rasmussen
Tid: 11.9, kl. 15.00-17.00
Sted: Vesterbro Kulturhus
Arr.: NLS – Kbh, reneras@hum.ku.dk

Hvad skal vi egentlig med begreberne 'Vikingerne' og 'Vikingetiden'?

FROKOSTMØDE – Dr.phil. John Lind, SDU diskuterer bl.a. om skandinavisk aktivitet i øst og vest år 700-1100 kan begrunde at skandinaver lægger navn til en epoke i europæisk historie
Tid: 14/9 kl. 12.00
Sted: KUA, lokale 16.1.32
Arr.: Center for Europæiske Middelalderstudier

FORSVAR

Disputatser

Sundhedsvidenskab

Congestive heart failure – Predictors of outcome and a strategy for intervention

Doktorand: Finn Gustafsson.
Tid: 10/9-10 kl. 14.00.
Sted: Auditorium 2, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9.
Officielle opponenter: Klinisk professor Torsten Toftegaard og klinisk professor Jan Skov Jensen.
Opponent ex auditorio kan melde sig til forsvarslederen, professor, dr.med. Torben V.

Schroeder, torben.schroeder@rh.regionh.dk.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til forfatteren, Finn Gustafsson, Hjertemedicinsk afd. B 2142, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø, finng@dadlnet.dk.
Indstillingen kan købes ved skriftlig henvendelse til Fakultetskontoret.

Ph.d.-forsvar

Jura

Toldret og retssikkerhed – EU-rettens påvirkning af toldretlige afgørelser i Danmark

Kandidat: Dimitri Weil.
Tid: 24/9 kl. 14.00.

Sted: Anneks A, Studiegården, Studiestræde 6.
Afhandlingen kan bestilles ved henvendelse til phd@jur.ku.dk.

Sundhedsvidenskab

Intraarticular and synovium-related biomarkers of osteoarthritis measured by

microdialysis – effect of exercise

Kandidat: Ida Carøe Helmark.
Tid: 6/9-10 kl. 14.00.
Sted: Auditorium 1, Bispebjerg Hospital.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til ida_caroe@dadlnet.dk.

djøf

KARRIEREMESSE SICEF'08

Oplev bl.a.:

- Kompetence Camp
- Foredrag
- Virksomheder
- Speed Dating

Århus, Ridehuset: 21.09, 10-17
København, Øksnehallen: 23.09, 10-17
For studerende og dimittender. Fri entré
Tjek updates på facebook.com/karrieremesse

HOVEDSPONSOR STORSPONSOR SPONSORER

din personlige bank

13. september

Astronomy made in Europe

FOREDRAG – Med MSc Claus Madsen, ESO, The European Organisation for Astronomical Research in the Southern Hemisphere

Tid: 13/9 kl. 19.30

Sted: Geologisk Museum, Øster Voldgade 5-7

Arr.: Selskabet for Naturlærens Udbredelse, www.naturvidenskab.net

14. september

Forskning i alternativ behandling – et spændingsfelt af videnskaber, interesser og kroppe

FOREDRAG – Niels Viggo Hansen, Institut for Sociologi

Tid: 14/9 kl. 15.15 – 17.00

Sted: CSS, Øster Farimagsgade 5, lokale 18.01.11

Arr.: Forum for Samfundsvidenskabernes Filosofi, www.samfil.dk

Foredraget er det første i foredragsrækken 'Samfundsvidenskab på tværs'. Der er lagt op til diskussion af tværfaglighed set i et videnskabs-teoretisk perspektiv: Hvilke refleksioner over videnskabelighed giver samfundsforskerens møde med andre fagligheder anledning til? Der er lydoptagelser af afholdte foredrag på forummets hjemmeside.

Studies of disease mechanisms and treatment in polymyalgia rheumatica

Kandidat: Frederik Kreiner.

Tid: 6/9-10 kl. 14.00.

Sted: Auditorium B, Teilumbygningen, Frederik V's vej 11.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til frederik.kreiner@me.com.

The management of Tuberculosis: Epidemiology, Resistance and Monitoring - Rapid methods to improve treatment outcome

Kandidat: Didi (Dyveke) Bang.

Tid: 7/9-10 kl. 14.00.

Sted: Foredragssalen, Bygning 42, Statens Serum Institut, Artilerivej 5.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til DVB@ssi.dk.

Social isolation of Lister Hooded rats as a neurodevelopmental animal model of schizophrenia

Kandidat: Katrine Fabricius.

Tid: 7/9-10 kl. 14.30.

Sted: Lundsgaard auditoriet, Panum.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til katrinefabricius@hotmail.com.

Analysis of circulating mesenchymal progenitor cells and selected cytokines during bone regeneration

Kandidat: Hans Gottlieb.

Tid: 10/9-10 kl. 12.00.

Sted: Lille Auditorium, Herlev Hospital.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til hago@heh.regionh.dk.

Indoor sources of particulate pollution in relation to airways symptoms, lung function and atopic markers

Kandidat: Lars-Georg Hersoug.

Tid: 10/9-10 kl. 13.00.

Sted: Auditorium C, Glostrup

Hospital.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til LAGEHE01@glo.regionh.dk.

Pelvic floor ultrasound and anal incontinence in primiparous women

Kandidat: Abalone Elisabeth Sakse.

Tid: 10/9-10 kl. 14.00.

Sted: Hvidovre Hospital.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til a.sakse@dadlnet.dk.

High-degree atrioventricular block complicating acute myocardial infarction. Incidence, prediction and prognosis

Kandidat: Uffe Jakob Ortved Gang.

Tid: 10/9-10 kl. 15.00.

Sted: Store Auditorium, Gentofte Hospital.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til dr.gang@dadlnet.dk.

Secular trends in cardiovascular risk factors 1964-1992

Kandidat: Anette Sjø.

Tid: 15/9-10 kl. 14.00.

Sted: Medicinsk Museion, Bredgade 62.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til gand@fsh.regionh.dk.

Brain-Derived Neurotrophic Factor (BDNF): Interactions with the serotonergic system and its potential as a biomarker in neurological and neuropsychiatric diseases

Kandidat: Anders Bue Klein.

Tid: 17/9-10 kl. 14.00.

Sted: Rigshospitalet, Aud. 93.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til abk@nru.dk.

Intrauterine growth restriction in first half of pregnancy

Kandidat: Nina Maria Gros Pedersen.

Tid: 17/9-10 kl. 14.00.

Sted: Teilum Bygningen, Auditorium B, Rigshospitalet.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til nina@ngpedersen.com.

NOD2/CARD15 genotypes and risk of disease in the general population

Kandidat: Shiva Yazdanyar.

Tid: 24/9-10 kl. 13.00.

Sted: Lille Auditorium, Herlev Hospital.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til shivafarahmand@hotmail.com.

Psychosocial work environment and sickness absence. A two-year follow-up on the IPAW study

Kandidat: Martin Lindhardt Nielsen.

Tid: 17/9-10 kl. 14.00.

Sted: Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA), Auditoriet, Lersø Parkalle 105.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til mnie0141@bbh.regionh.dk.

Out-of-Hospital Cardiac Arrest and Placement of Automated External Defibrillators in the Community

Kandidat: Fredrik Folke.

Tid: 17/9-10 kl. 14.00.

Sted: Store Auditorium, Gentofte Hospital.

Afhandlingen kan fås ved henvendelse til FF@heart.dk.

Kinome-targeting small interfering RNA library as a tool for discovery of potential targets for breast cancer therapy

Kandidat: Piotr Szyniarowski.

Tid: 17/9-10 kl. 15.00.

Engelsk- og danskurser for ansatte

SPROGUNDERVISNING – Center for Internationalisering og Parallelsproglighed udbyder engelsk- og danskurser, som retter sig mod både VIP- og TAP-ansatte, der ønsker at forbedre deres engelsk- og danske sprogkompetencer; og internationale ansatte, der ønsker at lære eller blive bedre til dansk.

Se kursuskataloget på www.cip.ku.dk/kursuskatalog.

Forelæsninger om europæisk politik

JEAN MONNET LECTURES – Institut for Statskundskab præsenterer ugentlige forelæsninger om EU og relaterede emner. Hver onsdag gæster en forelæser instituttet med en ny vinkel på europæisk politik. Både universiteter, ministerier og erhvervsliv leverer eksperter og emner. Efterårets program er guf for både danske og udenlandske studerende, og kandidatstuderende tilbydes at deltage i workshops forud for forelæsningerne.

Jean Monnet Lectures finder sted onsdage kl. 12.15-14 på SCC, Øster Farimagsgade 5 i lokale 2.0.63.

Du kan se programmet på www.cep.polsci.ku.dk/undervisning/jeanmonnet/

Europa i tværfaglige tværsnit

EURECO DISTINGUISHED LECTURE SERIES – Hvad består Europa i grunden af? Hvilke strukturer er Europa og EU bygget op omkring, og hvordan vil disse udvikle sig i fremtiden? EURECO byder alle velkommen til efterårets program. Under titlen 'Constructions of Europe' vil forelæsningsrækken denne gang sætte fokus på de forskellige politiske, juridiske og kulturelle konstruktioner, der tegner Europa og EU. Forelæsningerne finder sted tirsdage kl. 15-17 i uge 37, 41, 43, 45, 46 og 47 plus finale i Anneks B, Studiegården Studiestræde 6. Se programmet på www.eureco.ku.dk.

Idrætsdag på SCIENCE

SCIENCE OG FARMA – Velkommen til en aktiv eftermiddag med et væld af idrætsaktiviteter samt kondi- og sundhedstest. Efter sidste års succes og premiere på arrangementet for de studerende og ansatte på SCIENCE, er idrætsdagen i år udvidet til også at omfatte Det farmaceutiske Fakultet, FARMA. Arrangementet byder på en lang række aktiviteter fra fælles opvarmning, 5-mands foldboldturneringer, campus-stafetløb og til høvdingebold, frivømning eller dans. Holdene kan mikses på kryds af studiested og køn, og alternative dytter som golf, hammerslag og sumobrydning er også kommet med i år. Arrangementet finder sted fredag den 10. september kl. 12.30-16.00. Du skal være tilknyttet SCIENCE eller FARMA enten som studerende eller ansat. Tilmeldingsfrist mandag den 6. september.

Læs mere på www.science.ku.dk/ldrætsdag.

14.-15. september

Søren Ulrik Thomsen læser digte

FORFATTERAFTEN – Digter Søren Ulrik Thomsen vil læse et uddrag fra sine digtsamlinger
Tid: 14/9-10 kl. 19-22
Sted: Hans Tausens Kirke, Halvdansgade 6, Islands Brygge
Arr.: Studentermenigheden i København, www.studenterpraesterne.ku.dk

Big (Space) Science: The Hubble and James Webb Space Telescopes

LECTURE – Professor Peter Jakobsen, European Space Agency and Dark Cosmology Centre, NBI
Tid: 15/9 kl. 13.15
Sted: H.C. Ørsted Institutet, Universitetsparken 5, Aud. 3
Arr.: Kollokvieudvalget, Niels Bohr Institutet

15. september

Omkring Holberg

SAMTALE – Med lektor Sebastian Olden-Jørgensen, Saxo Institutet og Karen Skovgaard-Petersen, seniorforsker fra Det Kongelige Bibliotek, leder af den danske del af det store dansk-norske digitale Holberg-projekt. Kunstnerisk optakt: en scene fra 'Niels Klim's underjordiske rejse'
Tid: 15/9 kl. 16.00
Sted: Det Kongelige Bibliotek, Søren Kierkegaards Plads 1
Arr.: Det Humanistiske Fakultetsbibliotek

Den litterære genre 'den følsomme rejse'

SAMTALE – Med Thomas Bredsdorff, professor ved institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU; Lasse Horne Kjelldgaard, lektor ved institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, KU og Anne-Marie Mai, forfatter og professor i dansk litteratur ved Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet
Tid: 15/9 kl. 16.00
Sted: Det Kongelige Bibliotek, Søren Kierkegaards Plads 1
Arr.: Det Humanistiske Fakultetsbibliotek

16.-17. september

The Humanities between constructivism and biologism

INTERNATIONAL CONFERENCE – This international conference will explore the options for a coherent conception of Man as neither a mere biological species, nor a mere social construction. For programme, contact davidp@hum.ku.dk
Tid: 16-17/9
Sted: Faculty of Humanities, University of Copenhagen, Njalsgade 80
Arr.: Section of Philosophy, Faculty of Humanities, University of Copenhagen

17.-21. september

Protest Movements in Europe and Latin America after 1968

TRAMS PHD SEMINAR – With lectures, commentaries and workshop for PhD students who wish to present their projects with a view to getting feedback from the senior scholars participating in the seminar
Tid: 17-18/9
Sted: Københavns Universitet Amager, room TBA
Arr.: Inge Birgitte Siegumfeldt, siegum@hum.ku.dk

Forpligtet af frihed

DEBATMØDE – Kirkeminister og minister for flygtninge, indvandrere og integration Birthe Rønn Hornbech taler med afsæt i sin debatbog 'Gud, Grundtvig, Grundlov – Statsmagt og åndsfrihed'
Tid: 21/9 kl. 19.30
Sted: Kældercaféen, Købmagergade 44, over gården
Arr.: Teologisk Forening. Entre 25 kr.

Sted: Kræftens Bekæmpelses seminarlokaler.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til pos@cancer.dk.

Aspects on gastric carcinoma – Inuit ethnicity, Epstein-Barr virus, and pernicious anemia

Kandidat: Trine Boysen.
Tid: 24/9-10 kl. 14.00.
Sted: Foredragssalen, Bygning 43, Statens Serum Institut.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til tbo@ssi.dk.

Morphological Correlates and Functional Significance of Corpus Callosum Atrophy in Elderly Subjects

Kandidat: Charlotte Ryberg.
Tid: 29/9-10 kl. 14.00.
Sted: Teilum Bygningen, Auditorium B, Rigshospitalet.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til ryberg.c@gmail.com.

Sickness Absence. The importance of socioeconomic status, job strain, iso-strain and effort-reward imbalance

Kandidat: Trine Rønde Kristensen.
Tid: 7/10-10 kl. 14.00.
Sted: Sygeplejerskeskolens Auditorium, Bispebjerg Hospital, Ringvej, indgang 50.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til trrk@glo.regionh.dk.

Transcriptomics, metabonomics, and ulcerative colitis

Kandidat: Jacob Tveiten Bjerum.
Tid: 7/10-10 kl. 14.00.
Sted: Store auditorium, Herlev Hospital.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til bjerrum.jacob@gmail.com.

Kandidat: Lise Hobolt.
Tid: 8/10-10 kl. 14.00.
Sted: Hvidovre Hospital, Undervisningsbygning lokale 11.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til jul.hobolth@dahl-net.dk.

Portal hypertension and variceal bleeding: Clinical and pharmacological aspects

Kandidat: Lise Hobolt.
Tid: 8/10-10 kl. 14.00.
Sted: Hvidovre Hospital, Undervisningsbygning lokale 11.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til jul.hobolth@dahl-net.dk.

PET/CT for detection of vulnerable carotid artery plaques

Kandidat: Martin Græbe
Tid: 5/11-10 kl. 13.00.
Sted: Hannover Auditoriet, Panum Institutet.
Afhandlingen kan fås ved henvendelse til graebe@mac.com.

Naturvidenskab

The impact of training and exercise on vascular growth and peripheral vascular function in skeletal muscle of subjects with essential hypertension

Kandidat: Ane Håkansson Hansen.
Tid: 8/9-10 kl. 14.00.
Sted: Institut for Idræt, Nørre Allé 53, 1., Store Auditorium.
Afhandlingen ligger til gennemsyn på Institut for Idræts bibliotek, Nørre Alle 51.

Making and Island Living: continuity and change on Ontong Java, Solomon Islands

Kandidat: Cand.scient. Andreas Egelund Christensen.
Tid: 9/9-10 kl. 13.15.

Sted: Institut for Geografi og Geologi, Øster Voldgade 10, Aud. B.
Afhandlingen ligger til gennemsyn i værelse 04.1.409.

Lipid binding proteins in skeletal muscle

Kandidat: Jacob Jeppesen.
Tid: 17/9-10 kl. 15.30.
Sted: August Krogh Bygningen, Universitetsparken 13, auditorium 1.
Afhandlingen ligger til gennemsyn på Institut for Idræts bibliotek, Nørre Alle 51.

Biovidenskab

Economic Incentives for Provision of Environmental Goods and Services from Forest and Nature Areas

Kandidat: Cand.silv. Suzanne Elizabeth Vedel.
Tid: 10/9-10 kl. 9.00.
Sted: Lecture Hall 1-01, Bülowvej 17.

Supercritical Impregnation of Wood

Kandidat: Cand.silv. Anders Westh Kjellow.
Tid: 29/9-10 kl. 13.00.
Sted: Lecture Hall 1-01, Bülowvej 17.

STØTTE
Legater og Fonde

Novo Nordisk Fonden

Læge- og Naturvidenskabelig Komite indkalder ansøgninger til læge- og naturvidenskabelige forskningsprojekter. Der kan søges midler til projekter i Danmark, fortrinsvis inden for biomedicinsk grundforskning, translationel forskning og klinisk forskning. Der kan søges om støtte til videnskabeligt apparatur, til materialer og til aflønning af ikke-videnskabelig medhjælp. Der kan ikke søges støtte til aflønning af videnskabeligt personale eller til rejseudgifter.

Civilingeniør Holger Rabitz og hustru Doris May, født Philipps mindefond

Målgruppe: Polytekniske og/eller medicinske kandidater. Støtte: Fondens formål er at understøtte polytekniske kandidater og/eller medicinske kandidater til studier over specielle emner. Støtte til uddeling: 265.000 kr. Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>. Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62. Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

Legater for KU-studerende

Der er blevet opslået legater for studerende ved Københavns Universitet på <http://su.ku.dk/legater/opslag/>. Læs mere på hjemmesiden.

Dr.med.vet. Axel Thomsen og Hustru Martha Thomsens legat

Målgruppe: Forskere – videnskabelig psykiatrisk forskning. Støtte: Legatet anvendes til støtte for videnskabelig psykiatrisk forskning og uddeles til forskere, der arbejder inden for dette område. Ved uddeling rettes der særlig opmærksomhed på arbejder, der tilsigter udforskning af den maniodepressive sindssygdom, dog er det afgørende ansøgers videnskabelige lødighed og mulighed. Støtte til uddeling: 95.000 kr. Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>. Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62. Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

støtte til medicinstuderende. Ved tildeling lægges der vægt på, at legatmodtageren er trængende og har opnået gode karakterer. Der kan desuden ydes støtte til yngre lægers videnskabelige arbejde, uanset fra hvilket universitet de har taget eksamen, samt til forskning i gig- og kræftsygdomme, der udføres ved Københavns Universitet. Støtte til uddeling: 300.000 kr. Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>. Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62. Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

Københavns Universitets fond for kræftforskning

Målgruppe: Forskere – kræft og arteriesclerose. Støtte: Fondens formål er at yde støtte til kræftforskning. Op til 23 procent af de uddelte midler, svarende op til halvdelen af midlerne hidrører fra Kontorchef Svend Coles Frederiksen og Hustrus Fond, tildeles forskning i arteriesclerose. Støtte til uddeling: 500.000 kr. Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>. Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62. Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

Læge Kristen Iversen Nørregaard og hustru Anna Dagmar Nørregaard, født Beisels legat

Målgruppe: Medicinstuderende, yngre lægers videnskabelige arbejde og til forskning i gig- og kræftsygdomme, der udføres ved Københavns Universitet. Støtte: Fondens formål er at yde

23.-30. september

4.-9. oktober

Københavnstudier i tosprogethed

JUBILÆUMSKONFERENCE – Skriftserien Københavnstudier i tosprogethed fejrer sine 25 år og udgivelse nr. 75. Konferencen består af en række foredrag og oplæg af forfattere, der gennem årene har bidraget til Københavnstudier i tosprogethed

Tid: 23/9 kl. 9-15

Sted: DPU, Tuborgvej 164, lok. C001

Arr.: Jakob Steensig, Juni Söderberg Arnfast, Anne Holmen og Jens Normann Jørgensen

A Competence-Based Clinical Supervision

FORELÆSNING – Dr. Carol Falender, Adjunct Professor at Pepperdine University & Clinical Professor in the UCLA Department of Psychology, USA

Tid: 30/9 kl. 14.15-16.00

Sted: Alexandersalen, Bispetorvet 1-3, Bygningsnummer 701

Arr.: Center for Supervision ved Universitetets Psykologiske Klinik, Institut for Psykologi, i samarbejde med Fagligt Selskab for Supervision under Dansk Psykolog Forening

Mod en ny forståelse af naturens fundamentale byggesten

FOREDRAG – Professor, institutleder John Renner Hansen, Eksperimentel Subatomar fysik, NBI
Tid: 4/10 kl. 19.30

Sted: Geologisk Museum, Øster Voldgade 5-7

Arr.: Selskabet for Naturlærens Udbredelse, www.naturvidenskab.net

The Big (Herman) Bang

FOREDRAG – Af Jesper G. Nielsen

Tid: 9/10 kl. 19.30

Sted: Nye KUA, bygning 27, Njalsgade 136, lokale 27.0.09

Arr.: Selskab for Nordisk Filologi, www.selskabfornordiskfilologi.dk

Målgruppe: Jyske trængende medicinske kandidater, der har nedsat sig som praktiserende læger.

Støtte: Fondens formål er at yde støtte til trængende jyske medicinske kandidater i de første 3 år, efter at de, efter fuldt turnus eller anden hospitalstjeneste, har nedsat sig som praktiserende læger i Danmark. Under i øvrigt lige forhold skal vestjyder have fortrinset til at oppebære legatet.

Støtte til uddeling: 500.000 kr.

Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>.

Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62.

Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

Det Lægevidenskabelige Fakultets Fond for videnskabeligt ansatte kandidater og studerende ved Københavns Universitet

Målgruppe: Videnskabeligt ansatte kandidater og studerende ved Københavns Universitet.

Støtte: Fondens formål er at yde støtte til Det Lægevidenskabelige Fakultets videnskabeligt ansatte kandidater og studerende til forskning inden for det lægevidenskabelige område (bl.a. kræftsygdomme, dermatologi (zoster) oftalmologi) og til rejselegater, samt at yde støtte til studentersociale formål.

Støtte til uddeling: 275.000 kr.

Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>.

Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: [\[sund.ku.dk\]\(http://sund.ku.dk\) eller tlf. 24 80 51 62.
Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.](mailto:jaco@</p></div><div data-bbox=)

Aksel Meyer Nielsen og Vetsera Meyer Nielsens Mindelegat

Målgruppe: Forskere.

Støtte: Fondens formål er at yde støtte til sygdomsbekæmpelse, herunder navnlig forskning. Der lægges vægt på, at der tilgodeses nye forskningsområder, som ofte har vanskeligt ved at skaffe rimelige midler til arbejdet.

Støtte til uddeling: 250.000 kr.

Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>.

Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62.

Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

Ludvig og Franciska Andersens legat

Målgruppe: Fortrinsvis kvindelige læger.

Støtte: Fondens formål er at yde støtte til forskning inden for arbejdet med ulcus-sygdomme med fortrinset for en kvindelig læge – subsidiært til en anden kvindelig læge til andet videnskabeligt arbejde, fortrinset til cancerforskning.

Støtte til uddeling: 1.775.000 kr.

Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>.

Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf.nr. 24 80 51 62.

Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

Carl Melchior's legat

Målgruppe: Trængende medicinske kandidater, der vil ned sætte sig som praktiserende læger.

Støtte: Fondens formål er at yde støtte til værdige og trængende medicinske kandidater, der har endt deres studium med de bedste karakterer og vil ned sætte sig som praktiserende læger i Danmark

Støtte til uddeling: 40.000 kr.

Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>.

Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62.
Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

Tandlæge Johanne Elisa Crones Fond

Målgruppe: Ubemidlede kvindelige tandlægestuderende.

Støtte: Fondens formål er at yde støtte til gennemførelse af tandlægestudiet for en ubemidlet kvindelig tandlægestuderende ved Tandlægeskolen, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet.

Legatet tildeles studerende, der påregnes at gennemføre studiet i et normalt uddannelsesforløb. Støtte til uddeling: 300.000 kr.

Ansøgning: Ansøgningsskemaer skal indsendes elektronisk og findes på: <http://sund.ku.dk/legater>.

Yderligere oplysninger: Jacob Christophersen på e-mail: jaco@sund.ku.dk eller tlf. 24 80 51 62.
Ansøgningsfrist: 1. oktober 2010.

SYDDANSK UNIVERSITET

STILLINGER

WWW.SDU.DK/STILLINGER

► Ph.d.-stipendier i fysik og kemi af komplekse systemer

En til to ph.d.-mobilitetsstipendier ved Institut for Fysik og Kemi, Syddansk Universitet opslås til besættelse pr. 1. november, 2010, eller tidligere.

Mobilitetsstipendierne kan søges af studerende, der ønsker at gennemføre en forskeruddannelse, som ikke er uddannede på SDU, og som har aftalt et ph.d.-projekt med en hovedvejleder, der er ansat ved instituttet. Stipendierne vil kunne gives som andele af et fuldt stipendium i den udstrækning, at vejlederen (eller den studerende) er i stand til at medfinansiere stipendiet.

Forskeruddannelsen kan gennemføres enten som et treårigt studium efter bestået kandidateksamen eller som et fireårigt studium uden en forudgående kandidateksamen. For at blive optaget på det fireårige studium skal man have bestået kurser på et omfang af mindst 240 ECTS-point (bacheloruddannelse – et års yderligere studier).

Ansøgeren skal inden indsendelse af en ansøgning have defineret og aftalt et projekt i samarbejde med en vejleder fra Institut for Fysik og Kemi. En sammenfatning af projektet på ca. 200 ord skal vedlægges ansøgningen.

Se det fulde opslag inkl. ansøgningsvejledning på <http://www.jobs.sdu.dk/>.

ANSØGNINGSFRIST:

20. september 2010, kl. 12.00

Læs mere på www.sdu.dk/stillinger

[STILLINGSNR.: 103039]

 SYDDANSKUNIVERSITET.DK

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Samfundsdebat eller søndagshygge?

Mød kulturminister Per Stig Møller Semester Kickoff 15. september

Er der brug for et oplysningsprojekt i et informationsamfund? Spiller litteratur, film og teater en rolle for kritik, sammenhængskraft og nye ideer? Eller er det blot "historie" eller adspredelse?

Mød kulturminister Per Stig Møller til en debat om kultur og kulturpolitik i et samfund med en intensiv informationsudveksling.

Velkomst ved rektor Ralf Hemmingsen.
Ordstyrer er professor Vincent Hendricks.

Tid og sted: 15. september kl. 16.00-17.30
i Festsalen på Københavns Universitet

Tilmelding på:
event.ku.dk/semesterkickoff

Arrangør: Rektoratet, KUBULUS, Studenterrådet

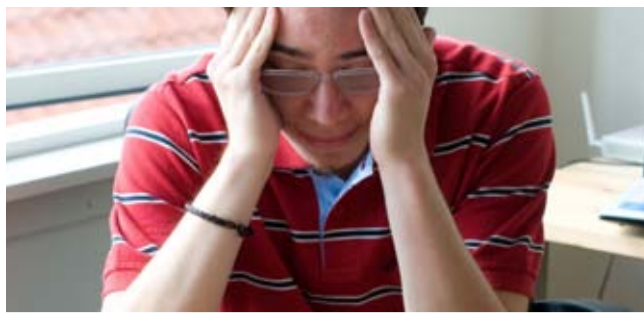
Sponsor:

2 Lunch room chat

Staff sick of constantly concentrating on the language

3 Waste of time

Why learn Danish, when Danes always reply in English

5 Ant congress

Collective decisions can be reached by fish and insects

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

UniversityPost

**Danish class
was a break
from changing
diapers**

see p. 4

Danish, what's the point?

By Mike Young
Editor, University Post

YOU CAN EASILY get by in Copenhagen with no Danish whatsoever. Most people here speak good English, and they practice it at every opportunity.

Official websites are in English too, and the University of Copenhagen has a policy of English-language translations of all e-mails. You have just picked up the University Post, the English-language newspaper of the University of Copenhagen.

So why make the extra effort to learn Danish? Especially if you are only going to be here for a short stay, the payoffs of learning a new language seem slim compared to the effort involved.

Let's face it: Danish, and the closely-related Swedish and Norwegian languages, are only spoken by 20 million people.

Put yourself on a desert island with only one other person randomly selected from our globe. What are the chances that this person is a Dane, a Norwegian or a Swede and that he doesn't speak English?

About one in 10,000.

From a rational perspective, there are more important things to do than spend hard hours learning a language that you may never have to use again.

BUT FOR SOME OF YOU it is still worth a try.

FIRST OF ALL, WITHOUT DANISH it is harder to get a job, even a student job: Companies and organisations are wary of hiring internationals if the company language is Danish. Among themselves, Danes like to slip back into their Danish patois, or a kind of Danish-English pidgin, even though they are excellent English speakers.

SECOND, IT WILL GIVE YOU satisfaction to learn a new language. A new language is a new way of thinking, and your own language and thinking will be the richer for it.

DANISH IS A BEAUTIFUL LANGUAGE. It resonates with the subtle irony of the existentialist philosopher Søren Kierkegaard, and the searching poetry of Danish New York-exile Naja Marie Aidt.

In the meantime, whether you are learning Danish or just a few polite phrases, don't ever let a Dane make fun of you. Your version is as good as theirs, and by making an attempt at learning their vernacular, it is you that is doing *them* the favour!

PHOTO BY MIKE YOUNG

DANISH OR NO DANISH – Merike Jürna at Campus South. PhDs' motives to learn are not work-related.

Study to shed light on language motives

Research will find out if, and why, internationals need to learn the language

LANGUAGE

BY MIKE YOUNG

It is the coffee break, and a friendly colleague chats with you in English. Suddenly she turns to her other colleagues, subtly switching into Danish and effectively leaving you out of the joke.

A banal, everyday situation in hundreds of lunch kitchens, coffee rooms and canteens throughout the University of Copenhagen – and a situation that is now to be the object of intense research.

Merike Jürna from Estonia is working on a PhD at the Centre for Internationalisation and Parallel Language Use (CIP) that will show why, when, how, and if international academics need Danish. She will use focus groups, questionnaires, and will even audio and videotape staff conversations in work and non-work situations.

It is early stages in her research, but she has already fo-

cus-grouped international PhDs.

»For them, learning Danish was mostly for socialising, for understanding the Danes better, for sifting through news headlines and coping with daily chores. Not for direct work-related reasons,« she explains.

Don't like asking for translation

Some of the PhDs said that they learn Danish to not feel isolated in the lunch break, others wanted to learn Danish because they »had kids, and would like to understand what the Danish kids say to them in the playground«, she says.

»In the shops, it would be nice to understand 'på beløbet?', when you use your credit card and not just stand there being confused,« she says. (It means 'right on the money?', and is pronounced 'Pop-uh-luh-put'... ed.)

Some people in her focus group felt uncomfortable asking people to translate, »others felt tired from constantly con-

centrating on the language,« she says.

Nobody knows exactly how many international staff and researchers in Copenhagen actually want to learn Danish. But a busy PhD student planning to be in the city for a maximum of three years, is probably less motivated to learn Danish than a PostDoc with a family, who has opted for a career in Copenhagen.

Official policy: Both languages

Merike wants to find out more.

Policy at the University of Copenhagen has Danish and English as parallel languages. This is in opposition to universities that opt for English as a lingua franca on top of a local language. Ultimately her research can help inform and specify the details of an official language policy.

»The language policy is that Danish and English are in parallel. But all the interesting questions are about how you actually do this in practice,« she says.

mij@adm.ku.dk

FACTS

Sign up for free staff language courses

Need to refresh your English or Danish skills? The following courses are still available:

English courses for academic and administrative staff:

- Improve Your Writing Skills
- English Pronunciation Course

Danish courses for international employees:

- Improve Your Writing Skills in Danish
- Danish Pronunciation and Oral Proficiency
- Academic Danish

Interested? Sign up on the Center of Internationalisation and Parallel Language Use (CIP) webpage at cip.ku.dk

Worth the effort?

These international students want to learn the language. The University Post asks them why

Viktoria, Austria

»It is really important if you want to get to know Danish people. I met some in a bar, and ordered beers. Someone came over and I managed to have a bit of small talk in Danish. It was fun!«

Kenneth, Cameroon.

»I have been here for almost a year, and have learned how to introduce myself and where I am from. The hardest thing is when the discussion is intense, or when the Danes speak really fast.«

Patricia, Germany

»Perhaps I will be able to use it in a Danish company back home, or a German company that has Danish customers.«

Eva, Lithuania

»I think that when you have the opportunity to learn a language, you should use it.«

Helena, Catalonia

»I am from Catalonia, and people who come there only know Spanish. So I understand how important language is for culture and identity.«

David, New Zealand, works in the KUA canteen

»I learned Danish because it was important for me to understand and be understood by Danes, even though all of my friends speak English to me – even the Danish ones!«

PICTURE BY LUCI ELLIS

DISCOURAGED – After a year in Denmark, Italian student Riccardo knows only basic Danish. He gets by in English, and with his bilingual dictionary.

No point in learning Danish

Learning the language is a waste of time if you are not planning on living here, says Italian full-degree student. Danes always reply in English anyway

LANGUAGE

BY LUCI ELLIS

For full-degree student Riccardo Mioli from Italy, learning Danish seemed like a good idea when he first arrived in Copenhagen. Now, one year later, he has changed his mind.

»In the beginning I wanted to learn Danish. But after 6 or 7 months here, when I still didn't know any Danish, it seemed like a waste of time to start. Now I have given up.«

It is easy to survive in Copenhagen only speaking in English, and the Danes quickly switch over if they hear someone struggling with the tricky guttural Danish pronunciation, he says.

»Everyone speaks in English. I have friends that have tried to learn Danish, and every time they say something, they get a reply in English. I think it is hard to get people to speak Danish with you if you are not fluent,« explains Riccardo.

Discouraged by rejection

The exception to this is when he joins a group of Danes for an evening out. Then, they revert to speaking in Danish, even if they are with a non-Danish speaker.

»They always end up speaking Danish together. Of course, I do not complain about that. It would be much worse in Italy, if someone went there and did not know any Italian. No one would ever speak to them in English!«

When Riccardo first came to Denmark, he hoped that he would pick up the language, and even applied several times for the semester-long language course at the university. But, he was discouraged when the course organisers told him that they give priority to Erasmus exchange students rather than full-degree students like Riccardo:

»It made no sense to me. I am staying here longer!« he says.

I am too lazy

Later, he tried the municipal Danish courses, but they were not a success either. Ultimately, it is a question of motivation. And Riccardo feels like he has enough on his plate speaking English every day.

»Actually I am just too lazy. And at the municipal course they are always speaking in English in class. I am so tired of speaking in English, because my Masters is in English. In Italy it is uncommon to speak

English, so this in itself is a big step for me.«

No point if you are not staying

Riccardo has not given up on the idea of learning Danish entirely. If he decides to stay in Denmark after his studies, he realises that fluency in the language would give him an edge in the job market.

»If I stay here after my degree, then it would be a good idea to know the language. I don't think I could get a job if I only speak English,« he says.

He offers a word of advice to newcomers.

»There is no point in learning Danish if you are just staying for two years or less. You will probably not be able to use it afterwards, and it is easy to survive in Denmark with just English.«

luci@adm.ku.dk

On Universitypost.dk

Find yourself on Universitypost.dk

With more participants from the University of Copenhagen than ever before, this year's DHL fun-run has become serious stuff - especially for physicist and food economist teams. Last year's showdown was marred by controversy after the food economists were given an eight minute head start by accident. Read more about this, as well as our extensive coverage, analysis and results from the DHL race, on Universitypost.dk. If you took part, you may be in one of our hundreds of DHL pictures in our galleries. Check them out!

Learn to survive on a tight budget

High summer means new students in town. Read about these, as well as about how to survive in Copenhagen on a tight budget, on Universitypost.dk.

Copenhagen team out of law game

The host country's team, pictured above in happier times, will not be among the finalists for the prestigious international law negotiation game, the Copenhagen Competition in October. The countries represented will be Australia, Israel, the US with two teams, Singapore, Barbados, Ethiopia and India. We will follow the event closely on universitypost.dk.

Notes

Join the student symphony orchestra

University of Copenhagen's student orchestra, SymfUni, kicks off the new season on 1 September. Rehearsals take place Wednesdays between 7.15pm and 9.15pm in building 12 at the Faculty of Social Sciences, CSS. Read more at www.symfuni.dk, contact them at symfuni@symfuni.dk or show up on a Wednesday evening!

Is your lecturer worth DKK 25,000?

The University of Copenhagen's teaching award 'Årets Harald' is given out annually to one of the University's lecturers, part- or full time employed, for good and inspirational teaching. The winner receives a porcelain owl and DKK 25,000, which is presented at the annual Commemoration Ceremony on Thursday 18 November 2010.

Are you a student or employee at the University of Copenhagen and do you know this year's best lecturer?

E-mail your reasoned proposal in an attached Word-file of max. 1 page no later than Friday 1 October, 2010 to the commemoration coordinators: Aarsfest@adm.ku.dk.

FOR THE KIDS – Studied Danish grammar »to relax«

Danish class was a break from changing diapers

Slovenian PhD student found peace of mind in her language class

WHY BOTHER?

By MIKE YOUNG

Urska Sadl's first decision to learn the language came suddenly on a family visit. While her Danish sister-in-law's two small kids milled around, proffering big questions and little insights, she was unable to respond.

Then, on maternity leave from her law PhD in Copenhagen, her motivation to learn the language was reinforced.

»I was getting bored, because I didn't speak any Danish, and I couldn't take part in any of the activities that mothers with children take part in,« she explains.

So she started taking Danish classes.

Exams just after giving birth

Maternity leave is a tough job already, but her workload during this time would leave most of us struggling for breath.

»Taking Danish was the high point of my maternity leave. The little one slept well during the night and during afternoon naps. So my husband came

home, and I could take off to class twice a week. I had my homework done, my notes reviewed.«

»My classmates, exhausted from their own jobs, made fun of me. They said: 'Here she is with all the time on her hands.'«

»But I found it relaxing to be in Danish class for four hours, with people talking, not screaming, and with nobody needing a diaper change.«

What are you? Some kind of a superwoman?

»No, but maybe I am a bad mother! I took my exams two weeks after I gave birth to my second kid,« she says.

Now the first is in nursery, while the second is taken care of by a nanny.

»There are weeks where I am exhausted. Sometimes you don't know whether you have slept or not. But with a little help from friends and grandparents it is feasible. Just when you think you can't handle it anymore, you get an easy week, and you start all over again.«

miy@adm.ku.dk

ONLINENEWS
universitypost.dk

Read more: Juggling a PhD and two kids Urska Sadl is also profiled in a new series of PhD profiles on Universitypost.dk

NO TRAFFIC JAMS – River snappers, or *Lutjanus argentimaculatus*

For fish, it is best to have no boss

Insects and fish have an uncanny ability to navigate in groups. And they do this with no clear leadership

SWARMS

By MIKE YOUNG

Looked at from above, it is as if the fish have one mind: as if they are using some kind of telepathy. One second, the fish are darting in one direction, the next, they are racing in another.

But for Scottish scientist Iain Couzin from Princeton University in the US, we don't need a single collective fish shoal consciousness to explain how fish and animals like insects co-ordinate their spatial behaviour.

Advanced game theoretical models and the tracking of how the animals align themselves in space may be all that is needed.

»With these models we can see how the behaviour is co-ordinated, and we can see the waves of information transfer in the group,« he explained to a group of scientists at a conference on social insects in Copenhagen last month.

Modelling swarms

Experiments include introducing small robot predators into swarms of insects and measuring the changes in direction; tracing swarms of locusts with advanced software; and even manipulating the locusts' vision.

In plague years, locusts can invade one fifth of the earth's surface, so knowing how they change direction may find an important practical application.

Fish keep in their zone

And it is not just locusts.

A slide in his presentation previewed his own unpublished work. It showed a photo of a crowd of people from above. Little arrows illustrated head direction and vectors of movement. Two experimental subjects in the crowd go against the flow, looking in another direction. How will this affect the crowd?

The work is unpublished and Iain Couzin would not yet let us in on the answer. But his models still raise the question of

how animals co-ordinate behaviour to a higher theoretical level.

For example, his model shows that schools of fish have three concentric zones around them: An inner zone of repulsion, where fish are too close and are repelled – a zone of orientation in which the fish co-ordinate their collective movement – and a zone of attraction where fish further away are attracted towards the protection of the group.

Co-evolved with predators

Another model shows a circling group of fish, where a change of direction on the edge will percolate throughout the whole group, while a change of direction in the middle will leave others unaffected.

»Humans haven't evolved to be in large crowds: We are not adapted to cities. But we can still use the types of models for human behaviour«

A surprising, tentative, result of his research may show that in schools of fish on the move, it is not the front of the group that is the most sensitive to direction changes, but the back. Information transfer and directional changes go from back to front.

Counter-intuitive, until you think about how fish may have co-evolved with predators which attack from behind.

»Don't know« is a good answer

Some animal and insect swarms need to choose between two opposite outcomes, like two places to feed, or two strategies to escape a predator.

A finding hinted at by Iain Couzin in his presentation on fish shoals may be consolation to all of us who have a hard time making a decision one way or another.

»Naïve individuals may allow consensus, and the uninformed may make a contribution. Because they don't know where they are going they actually help keep social groups together. And by grouping together you can solve problems that can't be solved by the informed individuals alone.«

No need for conductor

The University Post asked Iain Couzin afterwards what everyone who was not an insect expert must have been thinking: How far can human crowds and human traffic be modelled on fish and insects?

»There is a huge difference between humans and animals like ants and fish,« he said. »Humans haven't evolved to be in large crowds: We are not adapted to cities. But we can still use the types of models for human behaviour,« he said, pointing to work by a colleague Dirk Helbing on human traffic, behaviour and crowd disasters.

A lot of human collective behaviour needs clear leadership: Large orchestras need a conductor to keep in sync, but not some types of social animals.

»People tend to think that animals are similar,« Iain Couzin says, »but animals can have a kind of distributed control. These groups are resilient and robust, even though no one individual is critical for the swarm function. They have a kind of transferable leadership.«

miy@adm.ku.dk

FACTS

Insect conference

For insects, the conference of the International Union for the Study of Social Insects IUSI is the main event.

This year it took place 8-14 August at the University of Copenhagen and involved 750 scientists from 40 countries.

PHOTO BY C. DANIEL KRONAKER

When we see ants, we see ourselves

Describing insects, we use words from our own societies like 'workers' and 'caste'

SWARMS

By MIKE YOUNG

You can't look at an anthill without thinking of it in human terms. And many of the words used to describe insect societies, even in scientific terminology, are words that are analogies from our own societies like 'queen' and 'soldiers'.

This is according to Jes Søren Pedersen, associate professor at the university's Centre for Social Evolution. He has just organised a conference with 750 insect scientists in Copenhagen.

Most of all, it is the extreme sociality of insect societies that explains our human fascination with them.

Ants are not selfish

From a scientific perspective, the study of insect societies is the study of evolution, conflict and co-operation, things that can be applied to other species, including our own.

»Insects have an extreme sociality,« he explains.

»Take ants for example. Most of the individuals, the workers, don't reproduce themselves. But success in terms of evolution is normally measured in terms of survival and having loads of offspring. Ants seem to be purely working for the social unit, which is often a kind of extended family, so this is a radical form of sociality! And unlike humans they have no culture. This sociality has evolved purely through natural selection,« he explains.

»Insect societies give us a much bigger picture of what natural selection actually is, and they allow us to see the mechanisms of conflict and co-operation in action.«

miy@adm.ku.dk

Do you want to be Patricia's colleague?

Be a reporter for the University Post

Patricia Trincado is not only an active student at the University of Copenhagen, but she is also into jazz dancing. She is also a reporter for the University Post. Do you want to be her colleague?

We are looking for English-language writers to capture the words, pictures and sounds of life at the University.

Join our team and you will get:

- Skills – on the job training, practice and constructive criticism
- Experience – work as a journalist and a good CV
- Friends – a network of new friends and colleagues
- Pay – a small student salary

Send a sample of your work to miy@adm.ku.dk (texts, pictures, sounds or video).